

Délibáb

20
FILLÉR

1. SZÁM

RÁDIÓMŰSOR
JANUÁR 4-TŐL 10-IG

B. U. É. K.
ILSE WERNER-ből fűttyös szór lett.
Januárban egy jazz-muzsikával tele-
tűzdel Terra-filmben szerepel

A „Mária főhadnagy” 125. előadásán
ismét együtt játszott Szeleczky Zita és Homfy Hanna

akik
magy

ségne
nemz
váru
sorba
s vel
kapc
napj
műve
szóra
kötel
csak
ségév
lelke
nemz
szete
széth

mind
szint
tójá

szell

Déliab

Színházi hetilap

Felelős szerkesztő:

BIBÓ LAJOS

*

Szerkesztő:

DÁLOKY JÁNOS

• Megjelenik minden szombaton

ORSZ. SZECHENYI-KÖNYVTÁR
Hírlapok-folyóiratok
1943. év. 731 sz.

UJ ÉV KÜSZÖBÉN

Tizenhetedik évfolyamában köszöntjük a Délibáb kedves előfizetőit és olvasóit, akik mellénk álltak nehéz munkánkban és megértették minden kérdésben az egységes magyar kultúrát szolgáló célkitűzéseinket.

A mostani történelmi időkben nem könnyű dolog olyan színházi lapot adni a közönségnek, amelyik a szórakoztatás elvi szempontjain túl szervesen bekapcsolódik az egységes nemzeti életbe is. Ma, amikor életünk minden síkján felfokozott kötelességteljesítést várunk, mi sem természetesebb, minthogy a művészeti életben is tétovázás nélküli csatasorba állást hirdetünk. A Délibáb mindenkor tisztességgel szolgálta művészeti életünket s vele a nemzet szellemi életének ügyét és szerény munkáját mindig szervesen hozzákapcsolta az egyetemes nagy nemzeti célokhoz. Mindig azt hirdettük, hogy nem mindennapi időket élünk, tehát művészeti életünk sem lehet sablonos, üres és terméketlen. A művészet az emberiség színes, kifogyhatatlan meséskönyve, amelyből az emberi lélek szórakozást, varázsos erőt merít a való élet problémáinak megoldásához. Az élet parancsa kötelező a művészetekre is. Vannak idők, amikor a művészeti élet könnyebb légköre is csak akkor helyeselhető, ha megtéltődik az idegekben markolóan aktuális események feszültségével. És ilyenkor van legnagyobb szükség a művészetekre! A színészi játék, a betűlelket simogató közvetlensége, a színek és formák üdítő varázsa ilyenkor áll igazán a nemzeti célok szolgálatában, amikor az idegek pattanásig feszült húrjain csak a művészetek könnyű, légies ujjai tudják harmóniává dallamosítani az emberi érzelmek sokszor széthulló hangjait.

Az új évben is hűek maradunk elveinkhez és közönségünk szórakoztatása mellett minden ténykedésünkben ragaszkodunk a magyar élet parancsához: a mai időkben más szint, más komolyabb hangot várunk és kérünk a magyar művészeti élet minden irányítójától és munkatársától.

Azzal az ígérettel kívánunk boldog újesztendőt, hogy munkás, őszintén magyar szellemben szolgáljuk a magyar kultúrát s ezzel kedves közönségünket is.

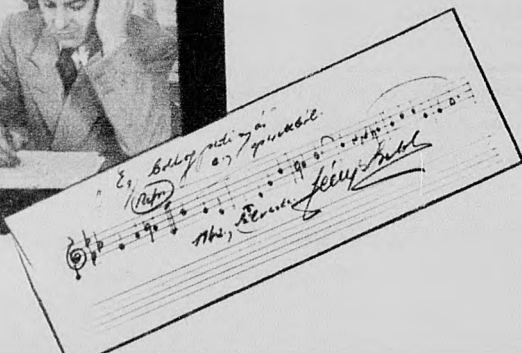
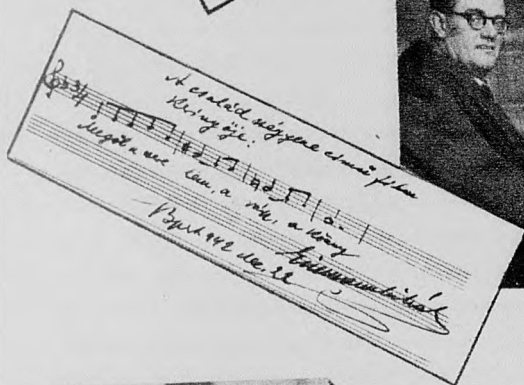
SZÜLETIK AZ ÚJ ÉV SLÁGERE

B ZENESZERZŐ BESZÁMOL KÉSZÜLŐ MŰVEIRŐL

Minden esztendőnek megvan a maga néhány sláger. Ne tessék aggódni: 1943-nak is meglesz! Az új évben is lesz mit füttyülniük a suszterinasoknak; lesznek állandó közkedvelt számai a zenekaroknak; lesznek új melódiák, amelyekről pillanatra sem tudunk szabadulni.

Sorraátogatjuk legnépszerűbb komponistáinkat és elbeszélgettünk velük terveikről, készülő munkáikról. A körinterjú során meggyőződhattünk arról, hogy kiváló, zeneszerzőink egytől-egyig példásan szorgalmasak. Tehetségükről pedig nem kell írni, hiszen azt — hallani...

Ime a bizonyító nyilatkozatok:

BUDAY DÉNES:

— Mostanában nem kevesebb, mint hét film zenéjét fejeztem be. A filmzenével tehát egyelőre szünetelek. Egészen a jövő hónapig, amikor is megkezdődnek a legújabb Daróczy-film felvételei. Ennek ismét én szerzem a zenéjét. A címe: „Késő”. Egyébként a Fővárosi Operettszínház legközelebbi darabjába is irok számokat. Érdekes és újszerű kísérlet lesz ez az operett, amelynek nárcisan szerezzük a zenéjét: Fényes Szabolcs, Eisemann Mihály és én...

EISEMANN MIHÁLY:

— E pillanatban két kész filmem várja a bemutatót: a „Heten mint a gonoszok” és „A család szégyene”. Remélem, lesz bennük, illetve a bennüklevő számokból sláger! A Fővárosi Operettszínház soronkövetkező darabjáról már Buday Dini beszélt. Ezenkívül a Vígyszínház tavaszra kötötte le „Fekete Péter” című operettjét. Szó van még valamiről is, de arról még nem akarok beszélni, amíg nem biztos!

FÉNYES SZABOLCS:

— Állandóan dolgozom filmzenéken. Most többek között a „Fehér vonat” van készen, amely magyar és bolgár verzióban készült, az „Egy szoknya — egy nadrag” című vígjáték és még vagy négy filmzene. A Buday-ai és Eisemannal írandó operettéről most már mind a hárman beszámoltunk. A legtöbb sikert azonban a „Fekete pillangó” című nagyoperettemtől remélem, amelynek főszerepét Karády Katalin fogja játszani.

DE FRIES KÁROLY:

— Az újesztendőben legkedvesebb nekem két új katonadalom. Mind a kettőnek katonaköltő írta a szövegét: a „Fehér gyöngyvírág”-nak Ber-

RE

3-nak is
özkedvelt
abadulni,
készülő
től-egyig

AS :
m keve-
zenéjét
zenével
ünetelek.
pig, ami-
k a leg-
felvé-
szerzem
„Késő”.
városi
közlebbi
zámokat.
kísérlet
amelynek
zenéjét :
Eisemann

ÁLY :
két kész
autatót : a
„szok” és
„”. Remé-
illetve a
ól sláger !
zínház so-
járól már
Ezenkívül
era kötötte
című ope-
eg valami-
zínházban
em akarok
biztos!

OLCS :
dolgozom
t többek
onat” van
magyar és
készült, az
egy nad-
k és még
A Buday-
al irandó
ár mind a
nk. A leg-
an a „Fe-
mű nagy-
em, amely-
arady Ka-
zani.

ROLY :
ddben leg-
két új ka-
a kettőnek
szövegét : a
y”-nak Ber-

ki János, az „Egy szál akác”-nak Köteles Árpád. Filmzeném közül nemsokára bemutatásra kerül az „Éjtszaka lánya” és a „Csalódás” Karádyval. Most írom egy Zsigray-film zenéjét és a „Megálmodtalak” című ragyogó Vaszary—Muráti filmnek is én leszek a zeneszerzője.

HEGEDŰS TAMÁS :

— Mindenekelőtt még sok sikert remélek most futó operettetemtől, a „Patyolat-kisasszony”-tól, amelyet nemrégiben vettek meg előadásra Kopenhágába. Terveimről csak annyit árulhatok el, hogy egy nagyszabású munkán dolgozom, ami sokkal komolyabb lesz, mint eddigi műveim. Legközelebb a revüoperetthez áll, sok zenével...

HUSZKA JENŐ :

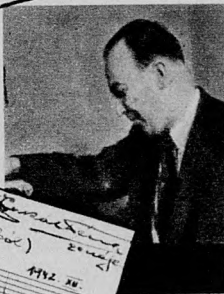
— Készülő operettem még nincs olyan stádiumban, hogy bővebben nyilatkozzam róla. Főleg szövegileg nem fejlődött ki még eléggé. Ami a filmet illeti, van nálam néhány film-szenárióm, de még nem döntöttem, hogy melyikhez írok zenét...

POLGÁR TIBOR :

— Filmen pillanatnyilag nem dolgozom. Most fut a „Szép csillag”, aminek én szereztem a zenéjét. Azt hiszem, jövőévi slágerem az a kis szám lesz, amelynek szövegét Nagykovácsi Ilona, a kiváló előadóművész írta. Fínom kis dal. Nyenekeket szeretek írni. Elvem az, hogy a legkönnyebb zenének is legyen művészi alapja. És ha már ilyen komoly dolgoknál tartunk, segítségem, hogy készen van egy operám és egy magyar daljátékom...

ZAKÁL DÉNES DR. :

— Annak ellenére, hogy eredetileg nem készítettem könnyű muzsikusként, mégis minden évben megcsinálom a magam slágerét. (Budapesti, Csókos a te szád, Mackó-szám...) Utoljára Karádynak, sőt kimondottan Karády hangjára írtam egy számot: „Lehet, hogy egyszer elfelejtés” a címe, szövegét Segesdy László írta. Egy filmem van készen, az „Egér a palotában”. A múlt télen megnyertem az Operaház Mátyás királyról szóló daljátékra kiírt pályázatát. **M. K. Gy.**

*„Inkább semmit se várjon
tőlem a pesti publikum...”*

Sivó Mária rezignált nyilatkozata a
„Manderley-ház”-beli felléptéről

A kolozsvári Nemzeti Színház és a budapesti Vigszínház között az utóbbi időben meleg és baráti kapcsolat alakult ki, mint ahogyan a román impérium alatt is állandóbb összeköttetésben dolgoztak és a budapesti magánszínház állandó tanácsaival segítette és darabjaival egészítette ki a kincses város társulatát és darabproblémáit. Ennek az összeköttetésnek váratlan új gesztusa az, hogy a Vigszínház január 10-én bemutatóra kerülő újdonságához, a „Manderley-ház asszonyá”-hoz Sivó Máriát hívta meg a házvezetőnő figurájának életre-keltésére. A darab súlyos drámai mondanivalójának kibontakozásában, vagy méginkább bonyodalmaiban éppen a házvezetőnőnek van legnagyobb befolyása, mint azt már a filmből és a világsikert ért regényből egyaránt tudja a budapesti közönség. Éles körvonalakkal rendelkező személyiség, jellegzetes figura és kimondottan drámai karakter-alakítást követel meg ez a szerep attól a színésztől, akire rábizzák. A szerep kiosztása ép azért sokáig nagyon problematikus volt, azonban december 12-én váratlanul meghívták a kolozsvári társulattól Sivó Máriát. Az elhatározás Hegedűs Tiboron múlt, aki már több alkalommal végignézett olyan kolozsvári előadásokat, amelyekben különösen kitűnt Sivó Mária. Ehhez járul még, hogy a darabot rendező Horváth Árpádnál, debreceni színházgáztató korában, komoly feladatok meg-

oldása közben bizonyította be igen sok alkalommal Sivó Mária drámai szerepekre való alkalmasságát.

Megkérdeztük a fiatal művésznőt arról, hogy mit vár budapesti szereplésétől.

— A vigszínházi szereplés felelősségétől áthatva, aligha vágyakozhatom másra, mint arra, hogy inkább semmit se várjon tőlem a pesti publikum — és úgy esetleg kaphat tőlem valamit, mint hogyha túlfokozott igényekkel néz szereplésem elé és semmit se tudok valóráváltani. A tavalyi „Hattyúdál”-beli beugrásom már elfogadható teljesítményféle volt, azt hiszem s remélem, most sem vall velem szégyent a színház igazgató-sága. e. j.

Sivó Mária
a vigszínházi
Hattyúdálban

Mint Erzsébet királyné
Nagyváradon
(Royal felv.)

Szenvedély és rend

egymás mellett él, de sohasem tud összehékölni...

ILLÉS ENDRE VALLOMÁSA A „MÉREG”-RŐL

Illés Endre tavaly mutatkozott be a *Nemzeti Színházban* első darabjával, a *Törtelők*-kel, amelynek olyan nagy sikere volt, hogy azóta már *Németországban* is színre került. Második darabját a *Vígszínház* kötötte le. Az érdekes darabból rövidesen megtartják a bemutatót a Pesti Színházban.

Illés Endre a következő nagyon érdekes nyilatkozatot adta olvasóinknak vígszínházi bemutatkozásáról:

— A szenvedélyről írtam drámát, azt próbáltam színpadra állítani, hogy a nagy alkotásokhoz nemcsak *tehetség, szerencse, kitartás* kell, hanem *embertelen szenvedély* is, az élet rettenetes feszültsége és még két elem: a *szerelem kínzó szoritása* és a *halál lehellete*. „Csak mértéktelenül lehet élni” — mondja a hősem, „nézd meg az öregasszonyokat, mértékkel még *harisnyát se lehet kötni, nézd, milyen szenvedélyesen és fáradhatatlanul kötik pamutjaikat!*”

— De hogy rövid kivonatolás helyett még mást is mondjak, a *darabomat zenébe ágyaztam*, hősem egy *zeneszerző, vad, barbár, kemény zenét ír*, csak szenvedéllyel, csak mérték nélkül tud élni. Persze, ha a nagy alkotásokhoz csak úgy lehetne felhasználni a szenvedélyt, mint a házak építésénél a cementet vagy a téglát, ez *túlkönnnyű recept lenne*. Minden művész a szenvedély szava mellett egy másik *ősi hívást* is hall: a *rend, a szépség és a nyugalom* álombeli szavait. És ez a két érzés mindig egymás mellett él és *soha nem tud megbékélni egymással*, olyanok, mint a *háborgó tenger*. Egyszerűbben így mondhatnám el ezt a darabomat: *Egy férj három évig halálos szép, tiszta boldogságban él feleségével és végül elválik ettől az asszonytól és aztán öt évig viaskodik egy másik nővel és ettől soha nem fog elszakadni. Miért? Erre felel a darab.*

— Amikor írtam — folytatta Illés Endre őszinte, bizalmas vallomással, — *nagyon boldog voltam*. Állandóan zenét hallotam: *Bachot és Bartókot, Couperint, Schumann-t és Mozartot*. Boldog volnék, ha a közönségben is fel tudnám kelteni a *szenvedélynek, költészetnek, zenének és drámának azt az egyszerre ható villódzását*, ami írás közben bennem élt. *Nyugtalan író vagyok, mindig új anyag és mondatforma érdekelt*. Kritikáim után barátaim azt várták, hogy valami *essay-félet* állítok már a *Törtelők*-ben a színpadra. Ehelyett *szatírá-t és karikatúrát* írtam. Most se a folytatását írom ennek a csipkelődő társadalomrajznak. Helyette ez a drámám az *érzéseknek és szenvedélyeknek bőséges ömlése*. Darabomat eddig *hárman* olvasták: *Harsányi Zsolt és Hegedüs Tibor*, a *Vígszínház* igazgatói meleg szeretettel fogadták ezt az írást és velük egyidőben *Bókay János*, akivel *éve dolgozom együtt*, előbb a *Budapesti Hírlapnál*, most a *Révai Testvérek*nél. Ő írásaim „*keresztapja*”, a *Törtelők* címét is ő adta s neki köszönhetem a darabom címét is: *Méreg*. Ez a darabom címe. Azt akarom elmondani vele, hogy *egy művész csak méreggel élhet s nem kockacukrokkal*. Méreggel, munkában, szerelemben, mindenben. A darab főszerepét *Mezey Mária, Fényes Aliz és Ajtay Andor* játssza. — e —

Illés Endre

Nincs többé!

szomorú Fényes Aliz!

Alizka mindig mosolyog,
mert megtört a jég s az edényüzlet is
kitűnően megy...

Fényes Aliz második budapesti Jézuskája
igen szép ajándékkal kopogott be a hattyuutcai
lakás ajtaján.

Bizonyára jól megnézte az ajtószámol, hogy
tévedés ne essék. A Budai Apollónál elbőn-
gészgelte a kirakott moziképeket, hogy lássa,
kik is a sztárok most Budapesten. Olvasa
sorban a neveket: Karády Katalin, Páger
Antal, Jávor Pál, Szelezky Zita, Szilassy
László... És így tovább. Egy néven külön
megakad a szeme: Fényes Aliz. Bólint rá,
megigazítja kicsit a hátán a podgyászt és indul
fel az első emeletre.

Szerény, félénkszemű, za-
vart lánykával találja magát
szemben, aki azt mondja
magáról, hogy ő Fényes
Aliz. A mozinál látott kép
alapján rá is ismer.

Kipakol: jó helyen jár,
idevaló az ajándék...

És azóta Alizkával mada-
rat lehet fogatni. A sikert,
a közönség szeretetét és két
szép film főszerepét kapta
ajándékba. Erdély üdvöské-
jét ma már úgy emlegeti,
szereli és becézi a főváros
publikuma, mint „a Mu-
ráti”, „a Karády”, vagy
„a Szilassy Lacit”. Ő lett
Pest „Alizkája”.

Szemben ütnék vele a
nagy szalonban. Leveleket
olvas. A legnagyobb része
zöld tábori lap, Oroszország-
ból jött valamennyi.

— A kívánsághangverse-
nyen való első szereplésem óta

Csendélet...

kapor
katés
válasz
kedve
esnek
egy
nőnek
magá
ebbe
rosba
gozot
kere
szere

helyze
Le
felfel
bálys
ne ro

üzlet
— v
gan é
hung
(M
tunk
nyes
edény

az „

valan
Mi e
kerre

Alizk

í, za-
magát
onája
ényes
kép

jár,

nada-
ikert,
s két
kaptá
öské-
egeti,
város
Mu-
vagy
lett

e a
lekel
része
szág-

erse-
n óta

kapom ezeket a lapo-
kat és leveleket. Mindre
válaszolok, mert olyan
kedvesek és olyan jól
esnek ezek az írások
egy olyan színész-
nőnek, aki egyszer-
magában került fel
ebbe a nagy-nagy vá-
rosba és egyedül dol-
gozott azon, hogy si-
kere legyen, hogy meg-
szeressék.

— És most milyen
helyzetjelentést adhat?

Lekopogja, alulról
felfelé, teljesen sza-
bályszerűen, hogy el
ne rontsa a dolgot...

— Még az edény-
üzlet is kitűnően megy
— válaszolja boldo-
gan és egy kis huncut
hunyorlással.

(Már többször ír-
tunk arról, hogy Fé-
nyes Aliz „civilben”
edénykereskedő is.)

— És hogy állunk
az „Esküvő”-vel?

— Melyikkel?

— Miért, szó lehet
valami másikról is?
Mi a vígszínházi si-
kerre gondoltunk...

Allzka éppen most
mesél az üzlet-
ről...

— Hja... Hát az nagy siker,
de nekem csak igen icipici részem
van benne. Bulla és Ajtay...
Ővük a siker oroszlánrésze. Én csak
örülök, hogy a kritikák szerint ebben
a nagy együttesben megálltam a
helyem. Egyelőre nekem ennyi is
elé. No meg az, hogy a filmem,
az „Emberek a kövek között” állí-
tólag szépen sikerült. Most nagyon
drukkolok az Illés-darabtól. Mezey
Máriával játszom együtt és Ajtay-
val. Ha ez is sikerült, én leszek a
legboldogabb ember Pesten...

Megtört a jég s Alizka most már
legalább úgy otthon érezheti magát
Budapestben, mint Kolozsvárott...
A pesti közönség csak valamivel
nehezebben szereti meg valakit, de
ha megszerelte...

Allzka már itt tart. (h. a.)

A KULISSZA MÖGÖTT

Az európai általános film-cenzura kitiltotta nemcsak az amerikai mozgóképeket, hanem a rajzfilmeket is. A francia művészek most abban járdoznak, hogy megteremtsék a francia rajzfilmet, sőt az a szándékuk, hogy felvegyék a versenyt Walt Disney-vel, Miki egér „megteremtőjével” is. Marty, Lucien Boucher, Grimaud, a nagy francia képeslapok rajzolója már el is készítettek az első kis rajzfilmeket. Nyilatkozatukban hangsúlyozzák, hogy a humor érdekében nem áldozták fel a jóízűt és finomságot, ami szerintük Walt Disney filmjeiből hiányzott.

Botskor Dixi nagy sikert aratott „Szita Rozika honfoglalása” című könyvével

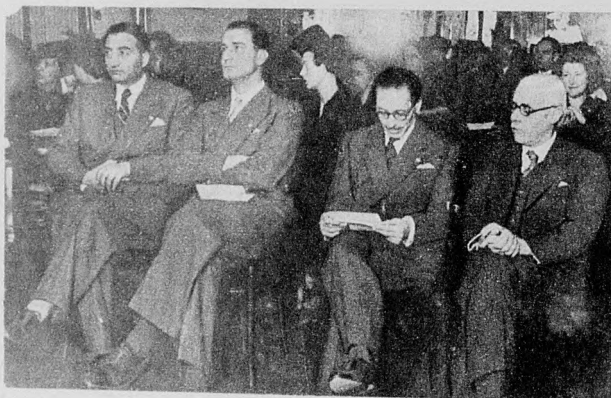
A szilveszteri pendlizek idei rekordere Peltes Ferenc, aki az új évre virradó éjtszakán csekély tizenhét helyen lép fel.

Pierre Blanchar, annyi szép francia film jeledhetetlen főszereplője, rendezői munkát vállalt. A „Secrets” (Titkok) című film rendezését vállalta el. Főszereplő: Marie Dea.

A színházak számára az idei karácsonyon igen bőkezű ajándékkal jelentkezett a Jézuska. Minden előadás nézőlere megtelt zsúfolásig a három nap alatt s a táblák kivétel nélkül kikerültek a szin-

Békeffy Mihály, a Budapesti vokálkvartett alapítója elhunyt

Gróf Volpi és Romanelli az olasz idegenforgalmi intézet (ENIT) hangversenyén

Vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes emléktáblájának leleplezési ünnepsége a Műegyetemen

házak bejárata elé — legalább egy nappal az előadás előtt. De nemcsak a szabályos délutáni és esti előadások arattak ilyen nagy közönségsikert, pótszékes házakat vonzóttak a tarkaműsorok is. Igazán jó szórakozást jelentett mindenkinek, mert a legkiválóbb művészek vettek részt a műsorokban. Csak egy kifogásunk akad: egy vállalkozó a mulatók „szféráit” is jelleptette a Magyar Művelődés Házában. A legkiválóbb, komoly művészek produkciói között igazán semmi szüksége a közönségnek Ursula csellésére-bollására, sem pedig „Arizona asszony” művésziellen izléstelenkedéseire. Ezek maradjanak meg felhőmályos barlang-műintézeikben...

Marcel Achard új vígjátékát nagy sikerrel mutatják be Párizsban. Az új Achard komédia címe: „Colinette”. Cselekménye egy fogadásból származó bonyodalom története. A nagy sikerrel bemutatott vígjáték női főszerepét Micheline Presle, a nálunk is jólismert filmszínésznő játssza.

Sárdy Jánosné kellemetlen karácsonyi kalandot mesélt az egyik előadás alatt, míg a férje fellépéséhez „drukkolt”. Százötvenpengős herendi vázát vettek a férj énektanárának ajándékba. Az értékes ajándékot bevitték az egyik legelőkelőbb belvárosi virágüzletbe, hogy karácsonyfaágakkal és virágokkal díszítsék fel s úgy küldjék a megadott címre. Karácsony második napján aztán felkereste Sárdy az énektanárt és érdeklődött, hogy tetszett a meglepetés. Nagy volt aztán a kitűnő operaénekes csodálkozása, amikor a tanár közölte, hogy ő semmiféle herendi vázát nem kapott. Az ügyet Sárdyék most próbálják tisztázni a virágüzlet tulajdonosával.

Egyre kaparodnak a sajtóhullámok Németh Antal, a Nemzeti Színház igazgatója körül. A támadást Vojnovich Géza indította meg a felsőházban s azóta a sajtóban több cikk látott napvilágot, amely különösképpen azt veti az igazgató szemére, hogy rengeteg egyéb elfoglaltsága mellett nem juthat elég ideje és energiája az ország első színházának vezetésére.

Jelentette a Délibáb, hogy a Nemzeti Színház két fiatal művésze: Olthy Magda és Naszody Sándor eljegyezte egymást. Az esküvő elé azonban váratlanul akadályok gördültek és a fiatalok már fel is bontották az eljegyzést. Állítólag családi okok miatt...

Hankiss János egy. tanár érdekes előadást tartott a rádióban
(Arlen kép)

A Forrás nyomdai műintézet rt. megleghangulatú karácsonyi ünnepséget rendezett, amelyen ajándékok osztottak ki az alkalmazottak és hozzátartozóik között. Fenn: a vállalat vezérigazgatója, lenn a levénte-honvédkarácsony ak elnöke beszél az alkalmazottak előtt
(Kozák kép)

Pintér Imre és Szilágyi Aladár most ünnepelték 60 és 25 éves színészi pályafutásukat

Gobbi-est a Zeneakadémián. Mészáros Agi, Mátray Erzs, Lányzy Margit, Gobbi Hilda, József Jolán és Sándor Iza
(Merei kép)

A Délibáb tudósítói jelentik.

Öltözőrazzia Szabó Ilonkánál —
Szegeden

Strauss János „Denevér”-je a szegedi szezon legnagyobb sikere. A darab sok mulatságos színészi alakításra is alkalmas. Különösen Szabó Ilonkát „falja a közönség”, Operaházunk gyönyörű hangú kedvenceét. Rajta kívül Patkós Irmának és Madarász Lászlónak, a szegediek házi bonvivánjának van igen megérdemelt sikere.

Gyorsan felszaladunk a szünetben Szabó Ilonkához.

— Ez aztán közönség — áradozik a porcellánbaba arccoskájú művésznő. — Ennyi tapsot még alig kaptam. Nem is tudom, hogy köszönjem meg... Igyekszem tehát olyan jól játszani és énekelni, ahogy csak tőlem telik. Nem is búcsúzó a szegedi közönségtől, hamarosan visszajövök s remélem, akkor is olyan szívesen fogad a közönség, mint a „Denevér”-ben.

(t. m.)

A szegedi „Denevér” három főszereplője: Szabó Ilonka, Sz. Patkós Irma és Madarász László
(Rutkai felv.)

KULISSZA MÖGÖTT

Bánhidya Iona nagy sikert aratott Felkai Ferenc „Néró”-jának kassai előadásán. Agrippina szerepét alakította
(Hriczu felv.)

A kolozsvári Nemzeti Színház következő bemutatói: Kovách Aladár „Téli szoltár” című színjátéka. Főszereplők: Ólvedy Zsóka, Poór Lili, Deésy Jenő, Görbe János. — Tamási Áron: „Csalóka szivárvány”. — Pirandello: „A becsület lovagja”, Heszke Béla fordításában.

A Nemzeti Színház operaegyüttese a „Turandot” bemutatójára készül. Az operett-együttes pedig a „Luxemburg grófját” próbálja.

Páka Jolán, a Nemzeti Színház operaegyüttesének koloratur-szoprán énekesnője Berlinbe megy, ahol a Staatsoperben fog énekelni.

A Kolozsvári Filharmonikusok nagyszabású kamarazenekari estet rendeztek. Vaszy Viktor vezényelt.

Igen nagy érdeklődés előzi meg a budapesti Filharmonikusok kolozsvári vendégszereplését, Dohnányi Ernő dirigálja a zenekari.

Kemény János báró, főigazgató klaszszikus művek előadását is tervbe vette. Komolyan foglalkoznak egy Molière-mű és egy görög klaszszikus tragédia bemutatásának az előkészítésével. (h. h.)

Hidy Franciska, a kolozsvári Nemzeti Színház operaezenekesnője (Fotofilm felv.)

MŰVÉSZŰR, SZABAD AZ ÍRATOKÁT?!!

Apáthy Imre
 Születési helye: Budapest
 Névnapja: November 5
 SZÜNETKÖZ: 1945
 Vallás: magyar 28, Róm. kath.
 Lakás: Éva Mária Terézia k. 16
 Párjézott, nő-e: nincs
 Van-e gyermeke: nincs
 Hajsza: Szöke
 Magassága: 168
 Sulya: ?
 Kedvenc darabja, amiben játszott: Arany
 Kedvenc filmje, amiben játszott: Harmadik
 Milyen kezdte fel és hol kezdte pályáját: Höröskötés - Föld. Oktatás
 Milyen volt első kiugró sikere: Minden faj (Belvárosi kórház)
 Hol végzte iskoláit és hol élt fiatal korában: Budapest
 Milyen akart eredetileg lenni: zongorista
 Legkedvesebb szórakozása: Gramofon
 Legszívesebb színdarab, amit látott: Kezünk a szélben!!
 Legszívesebb film, amit látott: Föld. Oktatás (néma film)
 Legszívesebb könyv, amit látott: Kezünk a szélben: Parancs
 Kedvenc írója: Höröskötés Katalin
 Kedvenc zenésze: Beethoven
 Kedvenc virága: Bordó róza
 Kedvenc külműve: Levendula
 Kedvenc tánc: Nincs
 Kedvenc ruházata: Barack
 Kedvenc sportja: úszás
 Kedvenc állata: medvetöcs
 Kedvenc étel: Rántott krumpli földborítással
 Kedvenc cigarettája: Memphis

Apáthy Imre vagyok, színész, író, rendező

Szeretem a munkát. Otthon nagyon sokat dolgozom

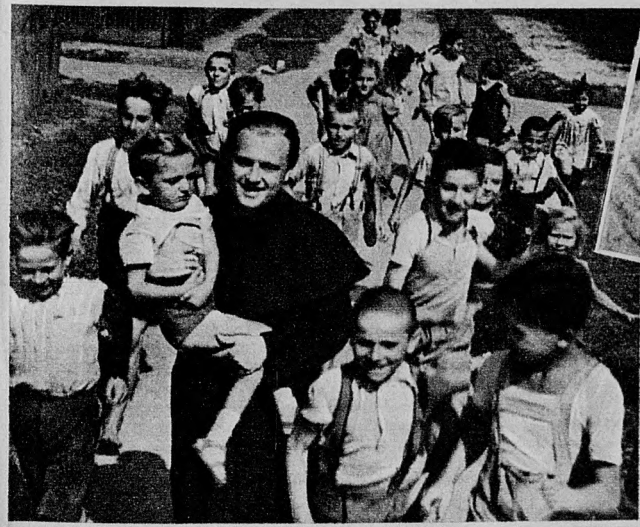
Apáthy Imre

A hitelesítő aláírás:

Kedvenc darabom a „Színarany”. Partnerem: Eöry Kató

Kedvenc filmemben, a „Harmadik”-ban

Nem-
 övet-
 Ko-
 ,Téli
 szín-
 plők:
 Poór
 Jenő,
 Ta-
 ,Csa-
 .
 A be-
 gja”,
 Jördi-
 ,Tu-
 berelt-
 pró-
 pera-
 Ber-
 kelni.
 nagy-
 Vaszy
 buda-

ta, a
 unzett
 ekes-
 felv.)

A még télen is gyönyörű Dunakorzó

SIMOR ERZSI ÉS KOVÁCS KÁROLY

„3000 MÉTERES” OLASZ SIKER UTÁN BUDAPESTEN

A természet nálunk is tavaszt játszik, az Olaszországból hazatért Simor Erzsi napbarnított turistaszíne pedig valósággal nyarat varázsol elénk. Sugárzik az életöröm róla s szinte lihegő gyorsasággal válaszol tömeges kérdéseinkre:

— Hol kezdjem? Vagy talán az elején? Hát igen, a nyáron kimentem Olaszországba. Kész szerződéselem volt, persze. De aztán csak vártam, vártam. Már jó pár hete tartott ez az állapot, amikor elutaztam a Biennalera, Velenecébe. Innen táviratilag hívtak Torinoba, ahol

Erzsi és a film kutyaszárja: Eszkimó

most már sürgősen elkezdtek a „La vita torna” című film forgatását. Addigra már szédületes gyorsasággal jól megtanultam olaszul s a szép Itália filmrendezőinek ez nagyon tetszett. Conte di Faraldo volt a rendezőm s Tullio Carminati, az egyik legnépszerűbb olasz színész — aki a háború kitörésekor jött vissza Amerikából, — a partnerem. Ugyilátszik, nagyon jól sikerült az első olasz filmem, mert még „fél-időben” megérkezett a második szerződés. Ebben Kovács Károly, a Nemzeti Színház kitűnő művésze volt a partnerem, aki egyébként mindjárt el lesz és „kisegít” az interjúban, ha esetleg elakadnék. Ez a második film volt csak az igazi élmény, hiszen csak néhány jelenet készült műteremben, a többi az Alpokban, Cerviniában, részint pedig a francia határ mellett, Aostában, tündérszép vidéken. A Matterhorn olaszországi oldalán, közel 3000 méter magasságban dolgoztunk, közben turistává képeztük át magunkat. Így hát méltán elmondhatjuk, hogy 3000 méteres sikerünk volt. Ez a film „La casa sul fiume” (Ház a folyóparton) Budapestre is jön, kíváncsi vagyok, mit szólnak majd hozzám itthon, mint olasz színésznőhöz? (Nem szinkronizáltak, hanem én beszéltem olaszul a filmen!) Az olaszok olyan szédületes iramban készítették a filmjeiket, olyan műtermi lehetőségeik vannak persze hozzá, hogy szemünk szánk eléllt. Magában a Cinecittában tizenkét filmet forgatnak egyszerre. De azért boldog vagyok, hogy végre itthon vagyok. Nem felejtettek el? Remélem! Azaz, hogy tudom is, mert az egyik lelkes filmgyártócég karácsony szentestéjén hívott fel telefonon, hogy megállapodjon velem egy magyar

filmszer-
vesebb,

Köz-
Károly.

— N
bombav
beli fil
denült,
tünk ké
meg, an
furesa
siker, a
szinte
neki, az
kizáró
ajánlat
hattam
nemzeti
volna.

olasz fu
biztos, e
az olasz
című ne
sor, tűz
mindket
egyik le

— K
jának f
letni —
tudta m
most, h
mazom

Két
mámor
s ezzel
illetve s
kát kiv

filmszerepre, bevallom, jó érzés volt, a legkedvesebb „Jézuska” a karácsonyja alatt.

Közben interjú színhelyére érkezik Kovács Károly, aki egy szuszra mondja:

— Nem igaz ám, hogy ilyen, meg olyan bombaveszélynék voltunk kiteve. Olyan békebeli filmgyártás folyik Olaszországban, mindenütt, mint azelőtt. Igaz, hogy néha fekélyünk két órát is árokban, no de ez sem ártott meg, amint látszik. A saját sikeremről kissé furesza magamnak beszélni, de az az óriási siker, amit Simor Erzsébet ért el Olaszországban, szinte páratlan. Éves szerződéseket kínáltak neki, az egyik gyár öt évre akarta szerződöttni, kizárólagos joggal, de ezenkívül is rengeteg ajánlatot kapott, egyes filmekre. Én is maradhattam volna még egy film eljársására, ha nemzetiszínházi szerződésemet vissza nem hívott volna. Nem tudom, mikor kerül sor újabb

Műteremben: Vigyázat! Felvétel!

Premier-plan az olasz filmből

3000 méteren felhők felé ballagunk

olasz filmre — talán nyáron, — de egy biztos, ezt Erzsébet megígértük egymásnak és az olaszoknak, ha Bibó Lajos „Halott szerető” című nagy könyvének megfilmesítésére kerül sor, tűzön vízen keresztül rohanunk Rómába mindketten. Erről tárgyal most ugyanaz az egyik legnagyobb olasz filmgyártócég.

— Karsit még May Károly Winnetoujának férjijószerepére is le akarják szerződöttni — szól közbe Simor Erzsébet, — de nem tudta megvárni a terminus kilüszését s így most, hazautazása során én fordítottam és fogalmazom neki a tengersok olasz táviratot.

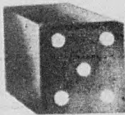
Két boldog művész — az olasz siker-mámor lelkes hangulatát hozzák magukkal s ezzel kezdik majd el a pesti film, — illetve színpadi szereplést. További jó munkát kívánunk nekik! **Hattyásy Katalin**

A HÉT FILMJEIRŐL

A DÉLIBÁB minden befolyástól mentes őszinte véleményt közöl a bemutatott filmekről. A filmeket a kocka pontjaival osztályozzuk. Minél jobb a film, annál több pontot kap. Hat pont a legjobb osztályzatot jelenti, egy pont a legrosszabbat. Kétszer hat pontot csak a legtökéletesebb filmeknek kaphat.

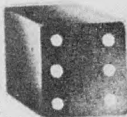
GYÁVASÁG

Művészi magyar film

Nádasdy Kálmán teljes hűséggel, művészi elgondolással vitte filmre Matolcsy Andor különös tárgyú, érdekes regényét s emellett gyönyörű tájfelvételek sokaságával tette szebbé és értékesebbé filmjét. Erre az adott alkalommal, hogy a pesti egyetemi tanár és a bűbájos, fiatal erdélyi leány szerelmi regénye a fejedelmek világában bontakozik ki. A szövegíró és rendező már az első percekben finoman tudja érzékeltetni, hogy a tanár házassága nem boldog, mert a feleség nem érez vele lelki közösséget, nem tud felemelkedni hozzá. Ez az asszony, a milliomos papának elkényeztetett, szüdtelen leánya úgy jellemzi magát, hogy a papa millióival mindent meg tudott szerezni magának, ékszerszert, autót, hátszlovat, sőt udvarlókat is. De amikor a hátszlovát kitörte a lábát s agyon kellett lötni, egy pillanatra sem érzett bánkodást. El is veszi méltó büntetését, nemcsak a férje hagyja faképnél, hanem udvarlója is. Filmszerű, hatásvás beállításokkal pereg le a jó meseszöveggel felépített történet, amelynek a filmen a vidéki leány válik főszereplőjévé. Szecsek Zita bensőségesen, szívvel, odaadással formálja meg ennek a havasi vadvirágnak alakját. Hajmácssy Miklós a tanár szerepében férfias, közvetlen, igen rokonszenves. Senyei Vera viszont ellenszenvesen állítja elénk a feleséget, úgy, ahogy kell. Vizváry Mariska, Szemere Vera, Zsilley Margit, Hídvégi Valéria, Pataky Jenő kisebb szerepeket kapnak. Kamarás Gyula a hódító fiatalember. Játéka életelen, maszkjával megmerevíti, elorzítja arcát. Így nem lehet hódítani!

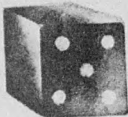
A NAGY KIRÁLY

Nagyvonalú történelmi játék

Venecében a Mussolini-serleggel, Németországban a „nemzet filmje” címmel kitértetett film hőse Nagy Frigyes s a történelmi háttérben egy őrmester és egy falusi leány szerelmi regénye húzódik meg. Veit Harlan, az óriási esataképekkel díszített, gazdag kiállítású film szerzője és rendezője nem szépíti a dolgokat. Őszintén, leplezetlenül mutatja be a háború borzalmaival és rémségeit. Őszinteségében annyira megy, hogy a kunersdorfi nagy esatavesztéssel kezd, amikor Frigyes hadserege katasztrófális vereséget szenvedett Mária Terézia armádjával szemben. Nem titkolja, hogy pillanatnyilag maga a király is összeroppant, a hétéves háború tábornokai is kételkednek a sikerben, helytelenítik Frigyes politikáját, amellyel ellenségévé tette az európai nemzeteket. Hatásosan érzékelteti filmjében, hogy a nép is megelégette a háborút s az embertelen szenvedéseket. S az egész filmből mégis az a gondolat esendül ki, hogy a küzdelmet nem szabad abbahagyni s a győzelemben fanatikusnak bízni kell. A „nagy király” alakját Otto Gebühr személyesíti meg lenyűgöző hatással, az őrmestert pedig a kiváló Gustav Fröhlich. Kristina Söderbaum szívhez szóló alakításával hirdeti, hogy a háborúban a leány, az asszony is hűséges segítőtársa legyen a harcoló férfinak.

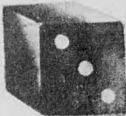
LIDÉRCFÉNY

Német színesfilm

Nemcsak azért szép és jó a németek első egész estét betöltő színes játékfilmje, mert gyönyörű színpompával tárja elénk egy moldvaparti majorság, majd egy nagyváros zөгzugos utcáinak, templomos tereinek képét, hanem azért is, mert a meseje költői, rendezése művészi s némány szereplője élményt jelentő alakítással ajándékoz meg. Az élen Kristina Söderbaum jár, aki a majorosgazda leányának szerepében messze kiugrott a német filmszínésznők sorából. Ő az álmodozó falusi lány, aki mélytelen nosztalgiaiával vágyik az „aranytornyú” városba, el is jut oda s amikor családja éri és visszatér a szülői házba, elutasításra talál. Ezzel az alakításával alaposan kiérdemelte a velencei színészi nagydíjat. A másik színészi eseménye a filmnek Eugen Klöpfer játéka, aki a maradi majorosgazda szerepében leegyszerűsített, minden mesterkéeltséget kerülő emberábrázolással meggyőzött arról, hogy teljes elismerést érdemlő nagy színész.

SAKAITANI NEHÉZ DOLOG

Csathó Kálmán filmregénye

Irtó Csathó Kálmán, a már régebben megjelent „Táska” című regénye nyomán, rendezte Martonffy Emil s egyikük sem tudott meggyőzőni arról, hogy ebből a témából érdemes volt filmet csinálni. Nem hiszünk a vőlegénynek és a menyasszonynak, akik éveken át a távolból leveleznek, két percen belül szakítanak. Nem hiszünk az elvesztett táská jelentőségének, amelybe a szerelmeslevelek voltak elrejtve. Nem hiszünk a bonyodalmak észszerűségében, nem hiszünk semmiben, ami ill. történet, csak azt látjuk, hogy a filmben még az is rossz, ami a regényben esetleg elfogadható volt. Az úgynevezett rendezői ötletből származó epizódok türelmetlenül tesznek, bosszantanak, mert hosszadalmassá teszik az előadást. Menti a helyzetet Dayka Margit kedvessége, Tóth Júlia szerénysége, viléz Benkő Gyula ügyekezete, de az egész filmben igazán jónak csak azt a duettet ismerjük el, amit Pethes Ferenc ad első Kiss Kállay István

ataatott
b pon-
er hat

filmre
lőajfel-
kalmal,
regénye
sős per-
g, mert
Ez az
tellemzi
éksszert,
s agyon
ntellessél,
hatlásos
a fil-
színpvel,
ajmássy
Senygei
Vizváry
y Jenő
ka élet-
ni!

filmje”
ben egy
Harrlan,
reinde-
háború
ersdorfi
is vere-
a, hogy
ornokai
el ellen-
n, hogy
az egész
ad abba-
alakját
pedig a
akítással
a legyen

ő színes
dvaparti
tereinek
néhány
Kristina
kiugrott
mérhetet-
annikor
az ala-
A másik
majjoros-
ő ember-
színesz.

ü regénye
ni arról,
legénynek
rcem belül
szerelmes-
ben, nem
n még az
rendezői
rt hosszú-
redvessége,
z filmben
l első Kiss
ay István

Hilde Weissner
három arca

Az Ufa kortörténelmi jelentőségű
filmet készített, Diesel, a nagy fel-
találó életéről. Hilde Weissner,
akinek itt három arcképét kö-
zöljük a filmből, Diesel felesé-
gét alakítja. Azt az ideális asz-
szonytípust személyesíti meg,
aki gyönyörű példáját mu-
tatja a hitvesi hűségnek.
Minden lemondásra képes,
férje mellé áll, résztvesz
annak küzdelmeiben, tá-
mogatja, bátorítja, mert
hisz abban az ügyben,
amiért a férfi harcol.
Ezt a filmet rövide-
sen nálunk is bemu-
tatják „A dicsőség
ára” címmel.

Színházi Kaptár 1943-ra

Éppen a színházi világban kockázatos, sőt gyakran életveszélyes a jóslás. Az embert léptenyomon hihetetlen meglepetések érhetik. De az ember, ha sokat forgolódik ebben a festett paradicsomban, bizonyos gyakorlatra, mondhatnám, szakértelemre tesz szert. Tehát mint ahogy a régi római béljósok kitergették az állatok belsőségeit és azokból megmondták a jövőndőt, mi is kitergetjük az utóbbi idők fontosabb színházi eseményeit és azoknak segítségével megírjuk az 1943. évi színházi naptárt. Természetesen az események be nem következéseért senki sem vállal felelősséget. Bekövetkezésükért még kevésbé...

Január

Filmsztárjaink tiltakoznak a horribilis sztárgázsik ellen, de a filmgyártók hajthatatlanok. Páger Antal elhatározta, hogy ezután csak minden harmincadik filmben vállal szerepet.

Február

Lázár Mária könyvének második kiadása megjelenik. Muráti Lili verskötetén dolgozik. Fényes-Aliz összes művei sajtó alatt.

Március

A kritika nem érti Tamási Áron új darabját. Különböző nem ez a szenzáció, hanem az, hogy be is meri vallani. Egy népszerű darabgyáros vígjátékát egyöntetűen lehúzzák. A darab 200 előadást ér meg.

Április

Meissner Hans, a frankfurti színház intendánsa rendezi a Nemzeti Színházban Goethe egyik ifjúkori, negyedik gimnazista korából származó művét. Ezalatt Németh Antal igazgató Berlinben vendégrendezi a „Jánost vitéz”-t.

Május

Rosita Serrano, a világhírű délamerikai jazzénekesnő

egyetlen estére Pestre jön. 1946 márciusában többszáz koncert, búcsúest és reprizhangverseny után végleg elutazik a fővárosból.

Június

Mezey Mária nikotinmérgezése miatt kénytelen lemondani három szerepet és két filmet. A cigarettáról viszont nem hajlandó lemondani.

Július

Fedák Sári színdarabot ír „London” címen, amely Hollywoodról szól. A merész témájú darab főszerepét maga a szerzőnő játssza, aki szerepe szerint Perényi László, megszületendő gyermekét alakítja.

Augusztus

A magyar filmgyártás észrevehetően fellendült. A Hunniában a németek filmeznek. Ezzel szemben Olaszországban van Bulla Elma, Uray Tivadar, Csontos és Szilassy László.

Szeptember

A közönség panaszos levelekkel ostromolja az újságokat, amelyekben tiltakozik az ellen, hogy egyre másra silány féreművekkel

próbálják őket szórakoztatni. Az egyik színház irodalmi remekművet tűz műsorára. A darab mind a 8 előadását 25—30 ember röhögi végig.

Október

Az Operaház igazgatósága elhatározta, hogy tagjainak sokirányú elfoglaltságára való tekintettel a jövőben operetteket és prózai színműveket játszik magánszínházakból kölcsönként színészekkel a főszerepben.

November

Az írók rájönnek, hogy legnagyobb művésznőnk, Bajor Gizi sohasem kap olyan, egyéniségéhez méltó szerepeket, amelyekben kellőképpen csillogtathatja sokoldalú művészetét. Bókay János és Harsányi Zsolt olyan darabot írnak, amelyben a művésznő a kanadai ötösikreket játssza és ezenkívül a saját nagyapjukat.

December

A színházi emberek összeülnek, megvitatják az elmúlt év eseményeit és levonják annak tanulságait. A következő évben minden szóról-szóra úgy történik...

K. Gy

DAYKA ÚTBAN A FRONTRA

Dayka Margit és Hosszú Zoltán a Frontszínház tagjaival Oroszországba utazott. A képek a határon készültek Daykákékról (Eötvös T. felvétele)

Lehotay, Kürthy, Makay, Tökés és Jávor

BOLERO

A NEMZETI KAMARASZÍNHÁZ ÚJ DARABJA

(A darab mellátására következő számunkban visszatérünk)

Jávör Pál — Tökés Anna
(Mérei-képek)

Rápolthy Anna és Makay Margit

H É T F Ő

január 4

BUDAPEST I.

- 5.40:** Űzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.40:** Ebresztő. Torna. **7.00:** Hírek. Közlemények. **Reggeli zene.** 1. Lantos Ferenc: A szövetséges hadak indulója (Nagykovácsy üzletház leventeének-kara és a Mária Terézia 1. honvédegyalgezd zenekara, vez. Pongrácz Géza); 2. a) Megy a kocsi, porzik az út utána; b) Kalmár Tibor: A szögédi sürgönypóza; c) A szeretóm dunántúli (Fehér István verse, ifj. Berkes Béla cigányzenekara); 3. Johann Strauss: Szerelmi dalok, keringő (bécsi filharmonikusok, vez. Clemens Krauss); 4. Leuschner: Matrózok a tengeren, induló (fúvószenekar); 5. Lincke: Isola bella, románc (Karl Schmitt-Walter); 6. Nielsen: Kakastánc (berlini filharmonikusok, vez. Reesen); 7. Rusconi: A szép falusi leány, dal (Carlo Buti); 8. Paderewski: Menüett (Ilja Livsakov zenekara); 9. Cselényiné: Gyöngyvirágtól (Kulinnyi verse, Cselényi József); 10. Seregi Artúr: Szent István-induló (József nádor 2. honvédegyalgezd zenekara, vez. a szerző); 11. Benatzky: Bécsi dal (Elisabeth Schumann); 12. Eilenberg: Malom a Fekete-erdőben (Steiner zenekara); 13. Jary: Piros pipacs, filmdal (Rosita Serrano); 14. Figyed Sándor: Az ezred élén, induló (Mária Terézia 1. honvédegyalgezd zenekara, vez. a szerző); 15. Bachmann: Csak neked, dalkeringő (Ilse Werner); 16. Pietri: Az elveszett asszony, operettegyveleg (di Piramo zenekara); 17. Lengyel Miska: Zimberi-zombori szépasszony (László Imre); 18. Kacsóh Pongrácz: János vitéz, induló (Pécsi József átdolgozása, Mária Terézia 1. honvédegyalgezd zenekara, vez. Figyed Sándor).
- 10.00:** Hírek.
- 10.15:** Székesfővárosi Tűzoltó Zenekar. Vezényel Eördögh János.
- 11.10:** Vízjelzőszolgálat.
- 11.15:** Hajdu Mihály zongorázik. 1. Bach: c-moll preludium és fuga; 2. Beethoven: 32. változat; 3. Chopin: Polonaise (d-moll); 4. Liszt: Hangversenyetűd (Desz-dur).
- 11.40:** Mi okozza a gyermek beszédhibáját? Szentgyörgyi Gusztáv előadása.
- 12.00:** Harangszó. Fohász. Himnusz.
- 12.10:** Beszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Vincze

- Ottó: Pajtás, induló; 2. Suppé: A modell, nyitány; 3. Hoffmann Ferenc: Magyar tánc; 4. Eilenberg: Szánkázás.
- Közben**
- 12.40:** Hírek.
- 1.20:** Időjelzés, vízállásjelentés.
- 1.30:** Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 2.00:** Szalonötös.
- 2.30:** Hírek.
- 2.45:** Műsorismertetés.
- 3.00:** Árfolyamhírek, árak.
- 3.20:** Szórakoztató zene. Hangfelvétel. 1. Lehár: Hercegisasszony, keringő (Koncert fúvószenekar, vez. Keil Ernő); 2. Hubay: Szerenád (hegedű: budaházi Fehér Miklós); 3. Youmans: Nono, Nanett, operettegyveleg (rádiózenekar); 4. Amadei: Jánosbogárkák tánca (rádiózenekar); 5. Pörschmann: Signorina, pasodoble (rádiózenekar).
- 3.50:** Diáktélapló: Élő írók — új gondolatok. A szellemi tudományok fellendülése. Irta Fábrián István dr. Felolvasás.
- 4.20:** Német, román, szlovák és ruszin híradás.
- 4.45:** Időjelzés, hírek.
- 5.00:** Táncezene.
- 5.35:** Időszzerű háborús élelmzési kérdések. Somos Elemér dr. miniszteri osztálytanácsos előadása. A közellátásügyi minisztérium előadásorozata.
- 5.50:** Az Operaház zenekara. Vezényel Rajter Lajos. 1. Wagner: Faust-nyitány; 2. Dvorzák: IV. szimfónia G-dur); 3. Schmidt Ferenc: Karnevál és közzene a „Notre Dame” c. operából.
- 6.50:** Hírek.
- 7.05:** Vidák József cigányzenekara muzsikál.
- 8.00:** Az Árpád-ház utolsó aranyágcskája. Irta Avar Gyula. Felolvasás.
- 8.20:** Könnyű zene — könnyű perek. Közreműködik Barabás Sári, Nagypál László, Básti-Badics Gyula, Laskó-énekegyüttes, a rádiózenekar Fridl Frigyes vezénylésével és Sárközi Gyula cigányzenekara. (A december 26-i adás megismétlése hangfelvételtől.)
- 9.40:** Hírek.
- 10.10:** Evangélikus egyházzenei hangverseny a Deák-téri templomból. A november 25-i előadás hangfelvétele. 1. J. S. Bach: f-moll preludium. Orgonán előadja Zalánfy Aladár; 2. Schein: Krisztus, ki vagy a világosság, korál két-szólamú gyermekkarra. Előadja a budapesti evangélikus leánygimnázium énekkara, vez. Weltler Jenő; 3. J. S. Bach: Sírás, rivás, kantáta. Előadja a Lutheránia vegyeskar, Zalánfy Aladár (orgona), a magánzólamokat énekli: Ore-

vez Edit, Záhony János, Kristócsák Ernő, vezényel Weltler Jenő.

- 11.00:** Operettrezletek. 1. Heuberger: Operabál, nyitány (berlini filharmonikusok, vez. Kleiber); 2. Suppé: Bocaccio, kettős Lillie Claus és Walter Ludwig); 3. Lehár: Luxemburg grófia, részletek (Martina Wulf és Hugo Wolfing); 4. Lecocq: Angot asszony leánya, részlet (brüsszeli Monnaie színház zenekara vez. Bustin); 5. Zeller: A pincemester, dal (Karl Schmitt-Walter); 6. Millöcker: A koldusdiák, egyveleg (Carla Spletter, Peter Anders, Hans Heinz Nissen); 7. Lehár: A vig özvegy, induló (vidám falusi zenekar, vez. Hans-Georg Schütz).
- 11.45:** Hírek.

RÖVIDHULLAM 45.05 méteren

- 10—4.45:** Budapest I. műsora.
- 4.50—4.55:** Finn híradás.
- 5—10.10:** Budapest I. műsora.
- 10.15—10.35:** Német, orosz, angol és francia híradás.
- 10.40—végig:** Budapest I. műsora.

BUDAPEST II. 288.5 m

- 5—6.40:** Kassa műsora.
- 6.40:** Magyar Optikai Művek Énekkara. Vezényel Zsaskovszky József.
- 7.05:** Hangverseny Velenében. Irta Sötér István, Közreműködik Seneyi Szabó Ilus (ének) és Rieger Tibor dr. (zongora).
- 7.45:** Ellenség. Terescsényi György elbeszélése.
- 8.00:** Zenekari művek. 1. J. Christian Bach: Szimfónia — I. és II. tétele (Concertgebouw zenekara, vez. Mengelberg); 2. Mozart: g-moll szimfónia (K. 550., szimfonikus zenekar).
- 8.35:** Német nyelvoktatás, Tartja Szentgyörgyi Ede dr.

KASSA

- 5.40:** Budapest I. műsora.
- 9.00:** Szórakoztató zene.
- 10.00:** Budapest I. műsora.
- 11.40:** Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.
- 12.00:** Déli harangszó, Rákóczi fohásza és himnusz.
- 12.10:** Budapest I. műsora.
- 3.50:** Művészlemez.
- 4.20:** Hírek Budapest I.-ről.
- 5.00:** Kéthelyi Sándorné és Farkas László magyar nótákat énekel.
- 5.55:** Newton halálának 300-ik évfordulója. Dr. Komjáthy Aladár előadása.
- 6.15:** A Szimfonia szalonzenekar műsora.
- 6.50—végig:** Budapest I. műsora.
- RÖVIDHULLAM EGESZ HÉTEN**
- Éjjel 12 órától 1.54-ig 32.80 méteren.**

Délibáb

K E D D

január 5

BUDAPEST I.

5.40: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

6.40: Ébresztő. Torna. 7.00: Hírek. Közlemények. Reggeli zene. 1. Fricsay Ferenc: Szegedi dandár-induló (Hunyadi János 9. honvédszolgálat zenekara, vez. a szerző); 2. di Lazzaro: A csintalan márkinő, keringő (Kramer és szolistái); 3. a) De szeretnék más csizmát viselni; b) Vékony béja van a piros almának; c) Barna legény vagyok (Magyari Imre cigányzenekara); 4. Giménez: Önkéntesek, induló (spanyol katonazenekar, vez. Marquina); 5. Yvain: Románé (Tino Rossi); 6. Siede: Fátyol és csipke (Klischee-zenekar); 7. Nutile: A kis pástor szerelme (Rossetta Ferlito); 8. Dowell: Boszorkánytánc (zongora: Raie de Costa); 9. Kiss-Angyal Ernő: A rózsám de esinos, induló (Mária Terézia 1. honvédszolgálat zenekara, vez. Pongrácz Géza); 10. Daloló honvédek: a) Házunk előtt kedves édesanyám; b) Sej liba, liba (MÁV. Magyarság férfikara, vez. Rajter Lajos); 11. Bohm: Bajor népdal (Lotte Lehmann); 12. Gidiuli: Polka (di Corato-zenekar); 13. a) Dankó Pista: Irom a levelet Balog Máriának (Gárdonyi verse); b) Az ajtóig meg vissza, népdal (László Imre); 14. Freudorfer: Nászkerítő (Freudorfer-zenekar); 15. Bovio: Muzsikál a csend (Enze de Muro Lomanto); 16. Hosmer: Kínai nászmenet (Steiner zenekara); 17. Kéler Béla: Csendül a nóta (Adorján Sándor verse); 18. Striczl József: Hazafelé, induló (Mária Terézia 1. honvédszolgálat zenekara, vez. Fígedy Sándor).

10.00: Hírek.

10.15: Weidinger Ede szalonzenekara.

11.10: Vízjelzőszolgálat.

11.15: Zenekari művek.

11.40: Divattudósítás.

12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.

12.10: A Mária Terézia 1. honvédszolgálat zenekara.

Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.

1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: Főth Lajos kamarakórusa.

1. Kodály: Nagyszalontai köszöntő; 2. Vásárhelyi Zoltán: Erdő-mező c. gyűjtésből; a) Zöld erdőben, zöld mezőben;

b) Volt nekem egy kis szarkám; c) A nagy bécsi kaszárnyára; d) Azt hittem, hogy nem kellek katonának; 3. Kodály: Székely keserves; 4. Bartók: Ne menj el; 5. Ádám: Balaton-somogyi nóták; 6. Bárdos: a) Béres vagyok; b) Spártai gyermek (zongorán kíséri Cser Gusztáv); 7. Bárdos Lajos: Két népdalkánon; a) Január, február; b) Madách szava.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Ártolyanhírek, árák.

3.20: A rádiózenekar műsorából. Hangfelvétel.

3.50: Gyermekdelután. A három szökevény. Irta Sir Éva. Előadják a gyermekszereplők. Vezető Harsányi Gizli.

4.20: Német, román, szlovák és rusz híradás.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Kamarahármas. Tagjai: Szegedi Ernő (zongora), Végh Sándor (hegedű) és Szabó Pál (gordonka). Ravel: Hármass.

5.35: PONYVAIRODALMI EMLÉKEK. Ráth-Végh István csevegése. Felolvasás.

6.00: Magyar nóták. Szirmayné Dely Margit és Palágyi István dr. énekel, kíséri Gáspár Lajos cigányzenekara. Sz. Dely Margit számai. Puresi Pepi: Magas jegenyefán; Rácz Pali: Elmúlt a nyár, elmúlt az ősz; Dankó Pista: Egy cica, két cica; Balázs Árpád: Nem jön levél; Népdal: Holdvilágos csillagos éjtszaka; Kéler Béla: Csendül a nóta (Adorján verse). Palágyi István számai. Népdal: Édesanyám is volt nekem; Fráter Béla: Szomorú a nyárfaerdő (Wass György gróf verse); Lányok, lányok a faluban, népdal; Végigmentem az ormódi temetőn, népdal; Murgács Kálmán: Azt a tükrös, piros szívet; Megüzentem a sarkadi bírónak.

6.50: Hírek.

7.05: Gítár-est. Összeállította Bertha István. Közreműködik Giuseppe Moretti ének, és a gitáregyüttes. 1. Poldini: Kis induló; 2. Orlandis: Spagnolita, tangó (Moretti); 3. Drigo: Arlequin szerenádj; 4. Lincke: Jánosbogarika, intermezzo; 5. Innocenzi: La Canzone di tutti (Moretti); 6. Micheli: Erkély alatt; 7. Lazzaro: Un undignuolo tra le rose (Moretti); 8. Havaji dalok (Szabó József); 9. Ellington: Szeszélyes hölgy (hegedű: Kiss Ferenc); 10. Bixio: Desidero, valse lente (Moretti); 11. Kemény Ákos: Gitárdal; 12. Gítárábránd (Szabó József); 13. Vasin: Isabella, valcer brillante (Moretti); 14. Nádai Béla: Szerenád; 15. Kruder: Egy május éjtszakán; 16. Denza: Funiculifunicula (Moretti).

8.15: Hunyadi János. Elekes Lajos dr. történelmi arcképe.

8.45: A Folyamérők ívőszenekara. Vezényel Ifj. Fricsay Richárd. 1. Profant István: Honvéd járór-induló; 2. Fígedy Sándor: Nemzetvédelmi keresztetek indulója; 3. Ruzinkó Nándor: Ipolyvági bevonulás, induló; 4. Seregi Artur: József nádor-induló; 5. Bányai: Jó szerencsét, bánnyásinduló; 6. Fricsay Richárd: Hej, liba, induló; 7. Szomor László: Folyamdandár-induló; 8. Tornai Károly: Honvéd újoncok, induló; 9. Széperdösi Béla: vitéz Csatár-induló; 10. Gabsivits Kornél: vitéz Szécsy-induló.

9.20: A falu mozija. A közvetítést Sárszentmiklósról Budinszky Sándor vezeti. Hangfelvétel.

9.40: Hírek.

10.10: Veress Károly cigányzenekara muzsikál.

11.00: Nagyzenekari művek.

11.45: Hírek.

RÖVIDHULLÁM 45.05 méteren

10—4.45: Budapest I. műsora.

4.50—4.55: Finn híradás.

5—10.10: Budapest I. műsora.

10.15—10.35: Német, olasz, angol és francia híradás.

10.40—végig: Budapest I. műsora.

BUDAPEST II. 288,5 m

5—6.40: Kassa műsora.

6.10: Verdi-áriák.

7.05: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.

7.30: Kozma Géza gordonkázik.

7.55: Egy magyar ember kalandjai Afganisztánban. Kerekesházy József dr. előadása. Felolvasás.

8.15: Táncezene.

KASSA

5.40: Budapest I. műsora.

9.00: Operarészletek, táncezene.

10.00: Budapest I. műsora.

11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó. Rákóczi fohásza és himnusz.

12.10: Budapest I. műsora.

3.20: Zemplényi Müller Béla cigányzenekara muzsikál.

3.45: A Hevessy-jazzegyüttes játszik, közreműködik Madaras Vilma (ének).

4.20: Budapest I. műsora. (Hírek.)

5.00: Farkas Ilonka énekel, Varsányi László zongorázik.

5.45: Letűnt kassai századok. Alvinczi Péter. Dr. Incze Gábor előadása.

6.05: A Kassai Szalonzenekari műsora.

6.50—végig: Budapest I. műsora.

SZERDA

január 6

BUDAPEST I.

- 8.00: Fohász. Szózat. Reggeli zene. 1. Karácsonyi bölcsöske és Háromkirály-népi játék Volly István gyűjtéséből (Randler-intézet és a homokutcai polgári tanulói); 2. Liszt: Magyar rohaminduló (szimfonikus zenekar); 3. Hadfy Hermann: Anny, keringő (Szabó Ilonka); 4. Bartók: a) Dal; b) Csörgőtánc; c) Szól a duda (zongora); Bartók Béla); 5. Huszka: Bujdokolva járok (Endrődy Sándor verse, Horváth József); 6. Hubay: Hülámozó Balaton (Géczy Barnabás zenekara); 7. Bárdoss Lajos népdalátírata: a) Hej rózsza, rózsza; b) Malomnóta (Vakok Homeros Énekkara, vez. Schmitz Gusztáv); 8. Vecsey Ferenc: Valse triste, keringő (Géczy Barnabás zenekara); 9. Vincez Ottó: Három kamerád (Liszt Nándor verse, Háromy Imre); 10. Figedy Sándor: Kuruc dalok és táncok (Mária Terézia 1. honvédegyalgezed zenekara, vez. Figedy Sándor)
- 8.45: Hírek.
- 10.00: Egyházi ének és szentbeszéd a budavári koronázási főtemplomból.
- 11.15: Egyházi ének és szentbeszéd a Rózsák-terén lévő görög katolikus magyar plébániatemplomból.
- 12.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
- 12.30: Az Operaház zenekara. Vezényel Rajter Lajos. Hangfelvétel.
- 1.00: A rádiózenekar műsorából. Hangfelvétel.
- 1.45: Hírek.
- 2.00: Művészlemez. Operarészletek és hangszerzőlők.
- 3.00: Babszínház. Közvetítés az Újpest Vecsey-úti kisdudóvából. Előad Lakatos Emilia székesfővárosi óvónő. A közvetítést vezeti Budinszky Sándor.
- 3.25: Pertis Pali cigányzenekara muzsikál.
- 4.00: Ahol gyermek voltam. Kádár Erzsébet beszél Aradról.
- 4.20: Német, román, szlovák és ruszin híradás.
- 4.45: Időjelzés, hírek.
- 5.00: Liszt: Bevezetés és fuga az Ad nos, ad salutarem undam fantáziából. Organon előadja Fernando Germani.
- 5.10: Székács Aladár emlékezete. Bevezetést mond Papp Viktor. Közreműködik Máthé Jolán és Csongor István.
- 5.50: Akiket mindig szívesen hallgatunk. Mátray Erzsébet csevegése.
- 6.00: Honvédműsor.
- 6.50: Hírek.
- 7.05: Ki mit szeret. 1. Suppé:

- Könnnyű lovasság, nyitány (berlini filharmonikusok); 2. Lehár: A mosoly országa — Szucsong belépője (Franco Lary); 3. Marchesi: Az eleven ördög, dal (Erna Sack); 4. di Capua: O sole mio (Pertile); 5. Puccini: Manon Lescaut, ábránd (milanói szimfonikus zenekar, vez. Molajoli); 6. Le Soir: A kintornás dal (Kelly Anna); 7. Scottó: Tahiti szerelmi dal (Tino Rossi); 8. Brahms: VI. Magyar tánc (milanói szimfonikus zenekar, vez. Molajoli); 9. Delette: Az én hibám, dal (Lucienne Boyer); 10. Lecuona: Tabu (cubai énekegyüttes); 11. a) Házunk előtt mennek el a huszárok; b) Sárga lovam, sárga csengő rajta; c) Édesanyám csak az a kéréssem (Palló Imre dr.); 12. Balázs Árpád: Szeretnék május éjtszakákon (Géczy Barnabás zenekara); 13. Siegel: Kis manó, foxtrott (Ilse Werner); 14. Szabó Béla: Téli dal (Weygand Tibor); 15. Chappy: Mert a nagy szerelmek (Keresztessy Mária); 16. Johann Strauss: Anna polka (bécsi filharmonikusok, vez. Clemens Krauss).
- 8.05: A zöld légy és a sárga mólus. Hangjáték egy felvonásban. Mikszáth Kálmán novellájából írta Tokaji György. Rendező Barsi Ödön. Személyek: Gál János — Hosszu Zoltán; Kriska, a felesége — Ladomerszky Margit; Birli professzor — Szakáts Zoltán; A báróné — Sándor Iza; A nótárius — Solymossy Sándor; Rébék — Gyöngyössy Erzsébet; Pali — Bogmár Elek; Veronka — Halassy Marika; Boriska — Kovács Kató. Hangfelvétel.
- 8.35: Váczy Károly zongorázik. Dohnányi: Négy rapszódia (11. mű).
- 9.10: A pólustól az egyenlítőig. Összeállítja Szabó Lőrinc. A verseket elmondja Makay Margit.
- 9.40: Hírek.
- 10.10: A rádiózenekar műsorából. Hangfelvétel.
- 11.10: Magyar nóták. 1. Weszelényi István: Mikor azt a fehér rózsát (Kalmár Pál); 2. Kiss-Angyal Ernő: Nincsen nagyobb boldogságom (László Imre); 3. a) Votisky Alice: Nádfedeles tanyám (Szentkuthy verse); b) Erdélyi Mihály: Bogyó, bogyó (Cselényi József); 4. Thurzó Nagy László: Nincsen pénzem, se dóhányom (Sasy Csaba verse, Mindszenti István); 5. Babics László: Jön a babám szép Erdélyországból (Kalmár Pál); 6. Sándor Jenő: Halvány sárga rózsza (László Imre); 7. Kubányi György: Minek néztek a magas egekre (Kubányi György); 8. László

Imre: Ne hidd el, ha azt mondják, könnyezem utánad (Szécsen Mihály verse, László Imre); 9. vitéz Kókay István: Hiányzik valaki ebből az utcából (Murgács Kálmán verse, Kalmár Pál); 10. a) Dankó: Battonyára befutott a gyorsvonat; b) Kérges a tenyerem (Cselényi József).

11.45: Hírek.

RÖVIDHULLAM 45.05 méterre

- 10—4.45: Budapest I. műsora.
- 4.50—4.55: Finn híradás.
- 5—10.10: Budapest I. műsora.
- 10.15—10.35: Német, olasz, angol és franczia híradás.
- 11.40—végig: Budapest I. műsora.

BUDAPEST II. 288.5 m

- 11.15—12.15: Könnnyű zene.
- 5.00: Filmdalok.
- 5.30: A dunántúli építészet. II. rész. A római sas Dunántúl felett. Gosztonyi Gyula előadása.
- 6.00: Az Operaház előadásának ismertetése.
- 6.05: Az Operaház előadásának közvetítése. Trubadur. Dalmú négy szakaszban, nyolc képből. Szövegét írta Salvadore Cammarano. Hevesi Sándor fordítása részleteinek felhasználásával újra fordította Lányi Viktor. Vezényel Rubányi Vilmos. Rendezte ifj. Oláh Gusztáv. Személyek: Luna gróf — Palló Imre dr.; Leonóra — Németh Mária; Azuccena — Németh Anna; Manrico — Laczó István; Ferrando, öreg harcos — Littay György; Inez, Leonóra barátnője — Kovács Jolán; Egy öreg cigány — Szomolányi János; Ruiz — Ifj. Toronyi Gyula; Egy hirtök — Hollay Béla.

KASSA

- 5.40: Budapest I. műsora.
- 11.00: Organaszólók.
- 11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.
- 12.00: Danyi Pali cigányzenekara muzsikál. Közben
- 12.25: Erdélyi tél. Költemények. Előadja Szederkényi Ida és Hasz András.
- 1.00: Budapest I. műsora.
- 5.00: Ruszin hallgatóknak. Sztójka Sándor munkái megvesszűspüsk karácsonyi szövege ruszin és magyar nyelven. Utána az ungvári székesegyház énekkara karácsonyi dalokat énekel, vezényel Petrassevich Nicefor. Közvetítés Ungvárról.
- 3.45—végig: Budapest I. műsora.

CSÜTÖRTÖK

január 7

BUDAPEST I.

5.40: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
6.40: Ébresztő. Torna. **7.00:** Hírek. Közlemények. Reggeli zene. 1. Sándor Jenő: Horthy Miklós katonája vagyok, induló (Folyamerők fúvózenekara, vez. ifj. Fricsey Richárd); 2. Planquette: A cornevillei harangok, keringő (művészzenekar); 3. a) Harangoznak a toronyban; b) Megy a gőzös lefelé; c) Szabadi Franck Ignác: Lujza-csárdás (Pertis Pali cigányzenekara); 4. Simeon cár-induló (bolgár karpaszományos iskola énekkara, vez. Bozsinov); 5. Ricci: Olasz dal (Franco Lary); 6. Kramer: Polka (Girasola-zenekar); 7. Buday Dénes: Ne álmodozz szívem tovább (Zarah Leander); 8. Pongrácz Géza: vitéz Asztalosy Aladár-induló (Mária Terézia 1. honvédelgyalozgred zenekara, vez. a szerző); 9. id. Boczonádi Szabó Imre: Tulipános a szüröm gallérja (Kalmár Pál); 10. Alföld: A két törpe, xilofonkettős (Byrne és Bennett); 11. Konradt: Négy leány a padon (Schuricke-énekkar); 12. Buday Dénes: Nizsai virágszokor (Erna Sack); 13. Dankó Pista—Lehár: Vársárhelyi induló (Mária Terézia 1. honvédelgyalozgred zenekara, vez. Fígedy Sándor); 14. Ohlsen: Lótuszvirág, keringő (orgona: Adolf Wolff); 15. Olivieri: Tangó (Enzo di Mola); 16. Schmidt: Astra, egyveleg (Adalbert Lutter tánczenekara); 17. a) Messze égen fényes csillag; b) Valamit sügök magának; c) Azt mondják az emberek (Nagy Izabella és Cselényi József); 18. Vasady Béla: Bolyai Akadémikusok indulója (Bolyai Honvéd Műszaki Akadémia énekkara és a Folyamerők zenekara, vez. ifj. Fricsey Richárd).
10.00: Hírek.
10.15: Szórakoztató zene. Hangfelvétel. 1. Drigo: Esmeralda, balettszvit (rádiózenekar); 2. Lassus: Tik-tak (Szabó Miklós ford., Forrai-kamarakórus); 3. Ernst Fischer: Pezsgómámor (rádiózenekar); 4. Nosedá Károly: Piros rózsák (Bertha István hangszerelese (Marjay Erzsébet); 5. Zsolt Nándor: Szitakötők (hegedű: Budaházi Fehér Miklós); 6. Felvidéki népdalok: a) Csitári hegyek alatt; b) Gerenceséri utca; c) Azért, hogy én huszár vagyok (Koréh Endre); 7. Ranzató: Japán babák (rádiózenekar); 8. Vincze Ottó:

Néger dal (rádiózenekar); 9. Hruby: Bécsi operettek (rádiózenekar).

11.10: Vízjelzőszolgálat.
11.15: Hegedűs Miklós hegedül.
1. Chopin: a-moll keringő;
2. Saint-Saens: Havanaise;
3. Saint-Saens: Bevezetés és rondo capriccioso.
11.40: A legújabb holdoggá avatandó magyar. Bogner Mária Margitról beszél P. Csávossy Elemér.
12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.
12.10: Rádiózenekar. Közben
12.40: Hírek.
1.30: Időjelzés, vizállásjelentés.
1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
2.00: Hinczy László tánczenekara játszik.
2.30: Hírek.
2.45: Műsorismertetés.
3.00: Árfolyamhírek, árak.
3.20: Sukl Tóni cigányzenekara muzsikál.
4.00: Beszélgetés a postahivatal előtt. Kislégi Nagy Dénes dr. egyetemi tanár előadása. Közművelődési előadássorozat.
4.20: Német, román, szlovák és ruszin híradás.
4.45: Időjelzés, hírek.
5.00: Tarjáni Tóth Ida cimbalomegyüttese. 1. Tarjáni Tóth Ida: Litánia; 2. Allaga Géza—Tóth Ida: Magyar cimbalomversenymű; 3. Országh Tivadar: Scherzo; 4. Kodály: Háry János, közzene.
5.20: Mit kell tudnia a gyümölestelepítőnek? Kisdi Ferenc m. kir. kertészeti főintéző előadása. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.
5.45: Chabrier-művek. 1. Habanera (Lamoreux-zenekar, vez. Adolf Wolff); 2. Espana (Lamoreux-zenekar, vez. Albert Wolff).
6.00: Petőfi vándorbotja. Magyarország tájai Petőfi verseiből. Bevezető Bóka László. A verseket elmondja Abonyi Géza.
6.35: A Nemzeti Bank Pénzjegynyomdájának Énekkara. Vezényel Péter József.
6.50: Hírek.
7.05: A három Erkel. Rádióábránd. Erkel Ferenc, Erkel Gyula és Erkel Elek népszínműveiben előfordult dallamok felhasználásával szerezte Zakál Dénes dr. Közreműködik Miklóssy Irén, Udvardy Tibor, Laurisin Lajos dr., Koréh Endre, a Forrai-kamarakórus, Dobos Imre (tárogató) és a rádiózenekar Rajter Lajos vezénylésével. Hangfelvétel.
8.20: Királyi klarissza. Kinga királykisasszony emlékezete. Révay József dr. előadása.
8.50: Operettészletek.
9.40: Hírek.
10.10: Részletek az Operaház zenekarának műsorából. Hang-

felvétel. 1. Kodály: Maroszéki táncok. Vezényel Rajter Lajos; 2. Benedek Ernő: Szerenád. Vezényel Fridl Frigyes.
10.50: Szórakoztató zene.
11.45: Hírek.

RÖVIDHULLÁM 45.05 méteren

10—4.45: Budapest I. műsora.
4.50—4.55: Finn híradás.
5—10.10: Budapest I. műsora.
10.15—10.35: Német, olasz, angol és francia híradás.
10.40—végig: Budapest I. műsora.

BUDAPEST II. 288.5 m

5—6.40: Kassa műsora.
6.40: Új Japán hanglemezek.
7.30: Francia nyelvoktatás. Tartja Makay Gusztáv dr. Hangfelvétel.
8.00: Látogatás a postamester Nyugdíjgyejesületének székházában. A közvetítést vezeti Gyulai László. Hangfelvétel.
8.20: Szudy Nándorné zongorázik. Mai olasz zongoramuzsika.
8.50: Egy régi nagy magyar gazda. Beretvás Nagy Sándor dr. egyetemi magántanár megemlékezése Nagyváthy Jánosról.

KASSA

5.40: Budapest I. műsora.
9.00: Művészlemezek.
9.30: Ruszin halgatóknak: Görög katolikus istentisztelet az ungvári gör. kat. székesegyházból. A szentbeszédet Sztójka Sándor munkácsi megyéspüspök mondja. Énekel az ungvári gör. kat. papnevelde énekkara: vezényel Petrassevich Nicefor.
11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.
12.00: Déli harangszó. Bakóczy fohásza és himnusz.
12.10: Budapest I. műsora.
3.20: Nagyzenekari hangverseny.
4.00: Toperczer Géza jazz-zongora műsora.
4.20: Hírek Budapest I.-ről.
5.00: Ruszin halgatóknak: Karacsonyi kántálás. Előadja az Ungi Közigazgatási Kirendeltség tanítóinak énekkara, vezényel Miloszlavszky Péter. Közvetítés Ungvárról.
5.35: Pázmány Péter és a szlovák irodalom. Dr. Sztripszky Hádor előadása.
5.55: A 21-ik honvédelgyalozgred zenekara játszik, vezényel Hadányi Antal.
6.50—végig: Budapest I. műsora.

Déli

PÉNTEK

január 8

BUDAPEST I.

- 5.40: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálatát.
- 6.40: Ébresztő. Torna. 7.00: Hírek. Közlemények. Reggeli üzenet. 1. Linka Kamillo: Rákóczi emléke, induló (Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara, vez. Fígedy Sándor); 2. a) Horthy Miklós azt írta a levélben; b) Hull az eső erdei virágra; c) Százados úr ha felül a lovára (Ludovika Akadémia énekkara); 3. Robrecht: Keringőgy veleg (Beres Alfred zenekara); 4. Fabiani: Olasz induló (fúvószenekar); 5. Kreuder: Ahol Te jársz, filmdal (H. E. Groh); 6. Dvorsák: Humoreszk (három hegedű és vibráfon); 7. Villajos: Canta guitarra (Pilar Arcos); 8. Kollák: Vidám és komoly dallamok, egyveleg (szalonzenekar, vez. Dransmann); 9. vitéz Náray Antal: Vadász-induló (Folyam-erők zenekara, vez. Ifj. Priesay Richard); 10. Németh Béla: Anyámasszony legény (Cselényi József); 11. Blon: Virágsusogás (orgona: Marcel Palotti); 12. Grothe: Új élet kezdődik, filmdal (Eggerth Márta); 13. Cioffi: Gitárszó (Fratelli Taraffo); 14. Balázs Árpád: Ahogy én szeretlek (László Imre); 15. a) Altal mennék én a Tiszán; b) Még azt mondják; c) Nem loptam én életemben; d) De szeretnék, de szeretnék (Oláh Kálmán cigányzenekara); 16. Grothe: Slowfox (Rökk Marika); 17. Barry: Valentin, carioeca (Géczy Barnabás zenekara); 18. Ruzinkó Nándor: Bartóffy-induló (Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara, vez. Fígedy Sándor).
- 10.00: Hírek.
- 10.15: Sovinszky László szalonzenekara. 1. Johann Strauss: Reggeli lapok, keringő; 2. Eisemann Mihály: Crescendo, slágerregyveleg; 3. Vidák: Vágyódás; 4. Claudi: Polonaise; 5. Zeller: A madarász, egyveleg; 6. Vecsey: Északi éj; 7. Szucsich Károly: Szerenád; 8. Buffo: Tempo, fox-trott; 9. Kémény Ákos: Autogalopp.
- 11.10: Vízjelzőszolgálat.
- 11.15: Lalo: d-moll gordonkaverseny. Előadja Maurice Marschal.
- 11.40: A fertőzés esélyei. Somogyi Béla dr. egészségügyi tanácsos orvosi előadása. Felolvasás.
- 12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.
- 12.10: Melles Béla-zenekar. Vezényel Vincze Ottó. 1. Suppé:

- Pajkos diákok, nyitány; 2. Erkel: Bánk bán, ábránd; 3. Fucsik: Álomideálok, keringő; 4. Johann Strauss: Terrefere, polka; 5. Pécsi István: Filmhíradó; 6. Müller Károly: Magyar rapszódia; 7. Beck: Ferenc: Magyar jövő-induló. Közben
- 12.40: Hírek.
- 1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
- 1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálatát.
- 2.00: A rádiózenekar műsorából. Hangfelvétel.
- 2.30: Hírek.
- 2.45: Műsorismertetés.
- 3.00: Árfolyámhírek, árak.
- 3.20: A Budapest honvédőrzéslőlj zenekara. Vezényel Pongrácz Géza. 1. Körmeny Ede: Páncélosok indulója; 2. Pongrácz Géza: Lakodalmas, nyitány; 3. Lehár: Keringőintermezzo; 4. Poldini: a) Kálmán diák dala; b) Asztali muzsika, a „Farsangi lakodalom” c. operából; 5. Fígedy Sándor: Kurucosan; 6. Verdi: Aida, győzelmi induló; 7. Márk Béla: Fülöp József százados, induló.
- 4.00: Édes anyanyelvünk. Halász Gyula előadása.
- 4.20: Német, román, szlovák és ruszin híradás.
- 4.45: Időjelzés, hírek.
- 5.00: Vecsey Ernő jazzongoraszám.
- 5.15: Rádli a rádlióról.
- 5.25: J. S. Bach: Kantáta kétszólamra, hegedűkísérettel. Előadja Konezné Keömley Bianca, László Magda (ének) és Dömötör Tibor (hegedű).
- 5.50: Sportközlemények.
- 6.00: Német hallgatóinknak. Für unsere deutschen Hörer.
- 6.20: Magyar népmuzsika. Irta és összeállította Molnár Imre dr. a Zeneművészeti Főiskola tanára. Közreműködik Manga Jánosné zenekari kísérettel.
- 6.50: Hírek.
- 7.05: Géczy Barnabás zenekara tangókat játszik.
- 7.20: Legkedvesebb verseim. Elmondja Major Tamás.
- 7.35: Kereszty Jenő játszik a belvárosi főplébániatemplom orgonáján. 1. Händel: d-moll koncert; 2. Bossi: Karácsony; 3. Kereszty Jenő: Passacaglia; 4. Ravello: Korál-fantázia.
- 8.00: A magyar irodalom regénye. Madách és a magyar dráma. Irta Juhász Géza. Felolvasás.
- 8.20: Rádiózenekar. Vezényel Rajter Lajos. Közreműködik Eyszen Irén és Kishonthy József, ének. 1. Lortzing: Hans Sancho, nyitány; 2. Hubay A cremonai hegedűs, madárdal (Eyszen); 3. Turry Peregrin: Este az ablakban (Eyszen); 4. Johann Strauss: Cigánybáró — a) Barinkay belépője (Kishonthy); b) Ket-

- tős Eyszen, (Kishonthy); 5. Buttykay: Capriccio; 6. Lehár: Frasquita, dal (Kishonthy); 7. Granados: Két spanyol tánc; 8. Lavotta Rezső: Valahol messze (Eyszen); 9. Kiss Angyal Ernő: Ott, ahol zúg az a négy folyó (Kishonthy); 10. Huszka: Aranyvirág kettős (Eyszen, Kishonthy); 11. Ernst Fischer: Két zenevázat; 12. Josef Strauss: Falusi fecskék, keringő (Eyszen); 13. Micheli: III. szvit.

9.40: Hírek.

- 10.10: Farkas Jós ka cigányzenekara muzsikál.
- 10.50: Táncezene.

RÖVIDHULLÁM 45.05 méteren

- 10—4.45: Budapest I. műsora.
- 4.50—4.55: Finn híradás.
- 5—10.10: Budapest I. műsora.
- 10.15—10.35: Német, olasz, angol és francia híradás.
- 10.40—végig: Budapest I. műsora.

BUDAPEST II. 288.5 m

- 5—6.40: Kassa műsora.
- 6.40: A Székesfehérvári Zenekar hangversenye a pesti Vigadó nagyterméből. Vezényel Ferencsik János. Közreműködik Arturo Benedetti-Michelangeli zongora). 1. Veress Sándor: Szimfónia; 2. Liszt: Esz-dúr zongoraverseny; 3. Bartók: Divertimento; 4. Ravel: Spanyol rapszódia.
- 9—9.30: Gyorsírótanfolyam. Tartja Szlabey Géza.

KASSA

- 5.40: Budapest I. műsora.
- 9.00: Szórakoztató zene.
- 10.00: Budapest I. műsora.
- 11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.
- 12.00: Déli harangszó, Rákóczi fohása és himnusz.
- 12.10: Budapest I. műsora.
- 3.20: Mesél a világ. „Hol az Isten, ott a szeretet!”
- 3.45: A Bohém-tánczenekar műsora.
- 4.20: Hírek Budapest I.-ről.
- 5.00: Szlovák hallgatóknak. „A sárosi nép dalaiban.” Timkó Emil előadása sárosi tájszólással. Közreműködik Kertes Klára (ének).
- 5.45: A Kassai Szalonzenekar műsora. Kelet zenéje.
- 6.30: Japán utiképek. Dr. Heigl László előadása.
- 6.50—végig: Budapest I. műsora.

SZOMBAT

január 9

BUDAPEST I.

- 5.40: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.40: Ébresztő. Torna. 7.00: Hírek. Közlemények. Reggeli zene. 1. Nánássy Megay Ernő: Honvéd akadémikusok indulója (Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara, vez. Fígedy Sándor); 2. Lanner: Alt Wien, keringő (szalónezekara); 3. a) Asszony, asszony, az akarok lenni; b) Bazsa Mária libája; c) Egyszer esik esztendőben vízkerszt (Magyari Imre cigányzenekara); 4. Henrion: Német lovassági induló (Becker fűvőzenekara); 5. Tosti: Idéál (Tito Schipa); 6. Olivieri: Idill a viharban, közzene (Olivieri zenekara); 7. Jary: Kék huszárok (Zarah Leander); 8. Borchert: Gavott intermezzo (Hans Busch zenekara); 9. Kraul Antal: Katonánóták, induló (Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara, vez. Fígedy Sándor); 10. Babics László: Hogy várlak én, ha te tudnád (Kalmár Pál); 11. Josef Strauss: Szférák zenéje, keringő (bécsi filharmonikusok, vez. Clemens Kraus); 12. Llossas: Tangó (Mimi Thoma); 13. Charlie Kunz zongorán slowfox- és foxtrot-egyveleget játszik; 14. Faulwetter: Eljén a haza, induló (fűvőzenekara); 15. Pistoia: Gondolj reám (Enzo de Muro Lombato); 16. Rixner: Hopsassa (Géczy Barnabás zenekara); 17. Raimondo: Slowfox (Eliena Moretti); 18. a) Csárdás kis kalapot veszek; b) Három úrú nem nagy farka; (Cselényi József); 19. vitéz Major István: Szentelt föld, induló (Pátia férfikar és a Folyamerők fűvőzenekara, vez. ifj. Fricsey Richárd).
- 10.00: Hírek.
- 10.15: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János.
- 11.10: Vízjelzőszolgálat.
- 11.15: Kamarazene.
- 11.40: A szárított főzelék elkészítéséről beszél Keresztély Jánosné. A közellátásügyi minisztérium előadássorozata.
- 12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.
- 12.10: A Folyamerők szalónezekara. Közben
- 12.40: Hírek.
- 1.20: Időjelzés, vizállásjelentés.
- 1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 2.00: Hácz Berel cigányzenekara muzsikál.
- 2.30: Hírek.
- 2.45: Műsorismerítés.

Déliab

3.00: Árfolyamhírek, piaci árák, élelmiszerárak.

3.20: Háborús dalok. 1. Fehér István: Túl a Kárpátokon (Bényi Péter verse, Pátia férfikar és a Légierők fűvőzenekara, vez. Doroszlai Károly); 2. Remetey Kovács Károly: Juliskám (Nagykovácsi Ilona); 3. Viharban, hóban (Heyn-éneknégyes); 4. Csanak Béla: A kard (Liszt Nándor verse, Kalmár Pál); 5. Miklós Imre: Magyar földön (Pátia férfikar és a Légierők fűvőzenekara, vez. Doroszlai Károly); 6. Malesiner Béla: Majd ha visszajöttök (Szabó Miklós verse, Kelly Anna); 7. Ruccione: Richárd bajtárs, olasz dal (Francesco Albanese és énekkar); 8. Ruzinkó Nándor: Honvéd ejtőernyős, induló (Borsos Miklós verse, Pátia férfikar és a Folyamerők fűvőzenekara, vez. ifj. Fricsey Richárd).

3.45: A jó államterület. Rónai András dr. egyetemi tanár előadása.

4.05: Ifj. Jahn Antal harmonikaegyüttese.

4.20: Német, román, szlovák és ruszin híradás.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: A szlovák rádió műsorából: Könnyű zene. Hangfelvétel.

5.35: Egy üveg tokaji. Thury Lajos elbeszélése.

5.55: Rádiózenekar. 1. Lehár: A mosoly országa, nyitány; 2. Rajter Lajos: Verbunkos szvit; 3. Huszka: Lassú keringő a Mária főhadnagy c. operettből; 4. Künneke: Lady Hamilton, egyveleg; 5. Petras: Holdas éj, keringő; 6. Kreuder—Bixner: Filmegeveleg.

6.50: Hírek.

7.05: Hangképek innen — onnan.

7.30: Orlay tánczenekar játszik.

8.00: A színész nem ember. Játék egy felvonásban. Irta Harsányi Zsolt, Rendező Fábry Zoltán. Személyek: A gróf — Uray Tivadar; Mária, a felesége — Mezey Mária; Simánfalvy színész — Pethes Sándor; Főpincér — Mátray József. Hangfelvétel.

8.25: Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.

9.00: Gálánis szerelmese. Lukács Margit verseket mond.

9.15: Indulók. 1. Borsay: Szamosmenti induló; (3. sz. Regnum Marianum cserkészcsapat fűvőzenekara, vez. Keil Ernő); 2. Teike: Régi bajtársak (katonazenekar, vez. Grosch); 3. Bolgár induló (katonazenekar, vez. Karasztojanov); 4. Recoschewitz: A finn hadsereg tisztelgő és díszindulója (wilhelmshaveni tengerész tüzé-

rek zenekara, vez. Wilhelm Welge); 5. Cirenci: La fedelissima, induló (Columbia fűvőzenekara); 6. Régi navarrai induló (a zenekart vezényli Cervantes); 7. Kraul Antal: Magyar díszmenet induló (Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara, vez. Fígedy Sándor).

9.40: Hírek.

10.10: Szórakoztató zene. Hangfelvétel.

11.10: Filmdalok.

11.45: Hírek.

RÖVIDHULLÁM 45,05 méteren

10—4.45: Budapest I. műsora.

4.50—4.55: Finn híradás.

5—10.10: Budapest I. műsora.

10.15—10.35: Német, olasz, angol és francia híradás.

10.40—végig: Budapest I. műsora.

BUDAPEST II., 288,5 m

6.40: Perényi Gabriella énekel. Bölcsődalok.

7.05: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.

7.30: Magyar Női Vonósnégyes. Tagjai: Kálmán Mária, Votisky Ilona, Szerémi Magda és Ulbrich Hermin.

8.20: Fonóélet. Szendrey Ákos dr. néprajzi előadása.

8.40—9.00: Filmdalok.

KASSA

5.40: Budapest I. műsora.

9.00: Operettrezletek.

10.00: Budapest I. műsora.

11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismerítés.

12.00: Déli harangszó, Rákóczi fohász és himnusz.

12.10: Budapest I. műsora.

3.20: Tánczene.

4.20: Hírek Budapest I.-ről.

5.00: Ruszin hallgatónak. Illiczyk Sándor, Kárpátalja főtanácsadójának karácsonyi elmékedése. Utána ruszin és magyar népdalok. Előadja az Ungi Közigazgatási Kirendeltség tanítóinak énekkara, vezényel Miloszlavszky Péter. Közvetítés Ungvárról.

5.35: Szórakoztató hangszeres szolók.

5.55: Régi bányászbabonák. Varró István előadása.

6.10: A Kamaravonózenekar műsora, vezényel Drumár László.

6.50—végig: Budapest I. műsora.

25

VASÁRNAP

január 10

BUDAPEST I.

7.30: Fohász. Szózat. Reggeli zene: 1. Kéler Béla: Magyar vigjáték-nyitány (Radiola koncertzenekar, vez. Majorossy Aladár); 2. Vecsey Ferenc: Chanson nostalgique (hegedű: a szerző); 3. Szabados Béla: Bolond Istók — Boriska dala (Sass Ede verse, Tamás Ilona); 4. Kacsóh Pongrác: János vitéz, ábránd (Mária Terézia 1. honv. gyalogezred zenekara, vez. Fígedy Sándor); 5. Szógi Endre: Tisza szélén (Vox Humana énekkar, vez. Sümegh Miklós); 6. Lehár: Éva, keringő (berlini filharmonikusok, vezényel Hans Schleger); 7. Káka tövén költ a ruca (Lavotta Rezső átirata, Vargha Imre); 8. Teghze-Gerber Miklós: a) Népem, népem; b) Talpra legény (Thury György verse, Cselényi József); 9. Nemedi Józsefné: Üzenet (Neményi Ági és a Bezerédy-utcai elemi leányiskola énekkara); 10. Sándor Jenő: Palotás és friss (Pátria-zenekar, vez. Bertha István).

8.15: Hírek.

8.30: Összente beszéd.

9.00: Unitárius istentisztelet a Koháry-utcai templomból.

10.00: Egyházi ének és szentbeszéd a Ferencsek belvárosi templomából.

11.15: Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Igét hirdet Kéken András dr. lelkes. Enekek a Dunántúli Énekeskönyvből: 28., 375., Himnusz és 290. Orgonán Zalánfy Aladár. Énekel a Lutheránia Vegyeskar. Vezényel Weltler Jenő.

12.15: Leventeműsor. 1. A latszat csal. Tarcsafalvy Lajos hangjátéka. Előadják a leventék; 2. A m. kir. „Mátyás király” honvéd középiskolai nevelőintézet énekszámai. Hangfelvétel. 3. Leventeleányaink feladata a szebb jövő kiépítésében. Kokas Eszter dr. egyetemi magántanár, a leányleventék országos vezetőjének előadása; 4. Kraul Antal: Nagy Lajos király, induló (hangfelvétel).

12.55: A magyar páncélos. Vitéz Görgey Vince előadása.

1.10: A rádiózenekar műsorából. Vezényel Bertha István. Hangfelvétel.

1.45: Időjelzés, hírek, vízállás-jelentés.

2.00: Művészlemezek. 1. Beethoven: Egmont nyitány (Szimfonikus zenekar); 2. Cornelius: Ave Maria (férfienek, orgonakísérettel); 3. Mozart: Figaro házassága: kettős (Úrszuleac és

Erna Berger); 4. Schubert—Liszt: Szerenád (zongora: Brailowski); 5. Rossini: Mozes, éneknégyes (Angelis, Chenui, Mannarini, Venturini és énekkar); 6. Ponchielli: Gioconda, balettzene (Szimfonikus zenekar); 7. Verdi: Don Carlos — A végzet ajándéka, ária (Marian Anderson); 8. Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok, részlet a III. felvonásból (Hans Reinmar és énekkar); 9. Ernst Fischer: Az Alpoktól délre, szvit (Koncertzenekar, vez. Bruno Seidler-Winkler).

3.00: Hogyan kerülheti el a gazda az állatszavassági pereket. Mócsy János dr. egyetemi nyilvános rendes tanár előadása. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata.

3.45: Éhu Marietta énekel, Kíséri Horváth Jenő jazz-együttese. 1. Huszka: Mária főhadnagy a) Némán várni egy boldog percet; b) Szabad-e remélnem?; c) En mátol kezdve (Szilágyi László versei); 2. Akom Lajos: Mégis ez a boldogság (Vadady verse); 3. Buday Dénes: A trópusi éj; 4. Óvári Viktor: Piccolina (Szilágyi Odón verse); 5. Fries Károly: Egy szédült pillanat (Kovách Kálmán verse); 6. Fényes Szabolcs: Vannak pillanatok (Békéffy verse); 7. Sándor Jenő: Nincs kegyelem (Füredi verse).

4.05: Akiket mindig szívesen hallgatunk. Rösler Endre csevegése. Hangfelvétel.

4.15: Vivaldi: A nyár (Augusteozenekar, vez. Molinari).

4.30: Magyar, német, román, szlovák és ruszin híradás.

5.00: Magyar nóták. Baksa Kató és Horti Lajos énekel, kíséri Farkas Jenő cigányzenekara. **Baksa Kató számai:** Népdal: Holdvilgós csillagos; Áts Tivadar: Arva vagyok (Horváth Berei verse); Szaucsek István: Hull az eső (Magyarady Jenő verse); Népdal: Sűrű csillagrikán ragyog; Erdő mélyén kakuk madár; Teghze-Gerber Miklós: Gyógyítgatom a lelketemet (Sághy Ilona verse); Matók: Arra alá faragnak az ácsok; Mértly: Repül a szán. **Horti Lajos számai:** Huszka: Bujdokolva járok (Endrődy verse); Fráter Lőránd: Rozzant csárda; Népdal: Új a csizmam; Fráter Béla: A fonóban szól a nóta; Népdalok: Mikor jöttem Pestre; Csárdás kis kalapot veszek; Tülső soron esik az eső.

5.50: Ahol gyermek voltam. Bibó Lajos beszél Hódmezővásárhelyről.

6.10: Böszörményi Nagy Béla zongorázik.

6.35: Hangképek a vasárnap sportjáról. Beszél Pluhár István és Legényei József dr.

6.50: Hírek.

7.05: Rádiózenekar. Vezényel Fridl Frigyes. Közreműködik Zsögön Lenke és Péczely László (ének). 1. Lehár: Látomás, nyitány; 2. Lehár: Cigányszerelem — Jussi belépője (Péczely); 3. Lehár: Pesti nők, spanyol románc (Zsögön); 4. Huszka: Darumadár fenn az égen (Péczely); 5. Kiszely Gyula: Ismeretlen tájak, kettős; 6. Ernst Fischer: Spanyol novellák; 7. Lavotta: Az én szívem (Zsögön); 8. Lavotta: Honnan jó a fény (Péczely); 9. Dr. Nagy Frigyes: Danse caprice; 10. Tosti: Egy csókért, dal (Zsögön); 11. Fries Károly: Száz piros róza, kettős; Losonczy Dezső: Részlet a Tánctszivből.

8.10: Napos délelőtt. Vigjáték egy felvonásban. Irta Serafin és Alvarez Quintero. Fordította Harsányi Kálmán. Rendező Barcsi Odón. Személyek: Donna Laura — Berky Lili; Petra — Németh Romola; Don Gonzalo — Földényi László; Juanito — Pataky Jenő. Hangfelvétel.

8.35: Táncczene.

9.40: Hírek, sporteredmények.

10.10: Rendőrzezenekar. Vezényel Szöllösi Ferenc. 1. Szöllösi Ferenc: Magyar katonanóták, egyveleg; 2. Bellini: Norma, nyitány; Ziehrer: Egy tartalékos álma, egyveleg a régi katonaelőlből; 4. Lehár: Horthy Miklós, induló.

11.00: Zenekari művek.

11.45: Hírek.

RÖVIDHULLÁM 45.05 m.

4.45: Budapest I. műsora.

4.55: Finn híradás.

5.00: Budapest I. műsora.

10.15: Német, olasz, angol és francia híradás.

16.40: Budapest I. műsora.

BUDAPEST II. 288.5 m

11.15: Korényi Aladár cigányzenekara muzsikál.

12.15: A rádiózenekar műsorából. Hangfelvétel.

3.00: A Magyar Revü Táncczenekar játszik.

4.00: A Székesfővárosi Zenekar hangversenye a Pesti Vigadó-ból. Vezényel Rajter Lajos. Közreműködik Cserfalvi Eliz (hegedű).

6.00: Az Operaház előadásának ismertetése.

6.05: Az Operaház előadásának közvetítése.

KASSA

5.40: Budapest I. műsora.

12.15: Hírek és heti beszámoló.

12.30: Magyar nóták.

12.55 — végig: Budapest I. műsora.

Délihá

..és máris beszerezheti könyvosztályunkon! Tegnap még gondolat volt — ma könyv, — holnap már szállítjuk is. Nincs kialakult véleménye, hogy mit vegyen? Szívesen küldjük a számottevőbb könyvek tartalmát — dióhéjban — ismertető nagy könyvárjegyzékünket. Kérje!

Divatcsarnok

VII., RÁKÓCZI-ÚT 70-76.

MŰVÉSZEK A HUMOR TÜKRÉBEN

Páger Antal sokat nyomorgott, mielőtt beérkezett. Ekkoriban történt, hogy jelentkezett egy irodában, gyakornoknak. Apróhirdetésre.

— Kipróbálok magát — mondotta a főnök. — Itt van ez a számoszlop. Adja össze!

Páger nekilátott és pár perc múlva jelentkezett:

— Elvégeztem, főnök úr! Tízszer is összeadtam, hogy biztosabb legyen!

— Bravó! — lelkesedett a főnök, — maga az én emberem! Szeretem a lelkiismeretes munkát!

Páger erre átnyújtott egy kis cédulát is: — És itt van mind a tíz eredmény...

Dénes György mesélte a társalgóban: — Az unokahúgom pár nap múlva férjhez megy. Valamelyik este zokogva így szólt az apjának:

— Papa, én... nem tudok elszakadni a mamától!

Nagybátyámnak felragyogott az arca: — Vigyed!

Greguss Zoltán valamelyik este nagyon hervadtan érkezik az öltözőbe.

— Mi van veled, öreg fiú! — kérdi tőle részvétellel Perényi László.

— Hagyjad! — legyint Greguss. — Egész éjjel nem tudtam aludni a fogfájástól.

— Huzasd ki! — javasolja Perényi.

— Nem lehet — feleli elkeseredetten Greguss. — Ugyanis a szomszédomé fáj.

Márkus Lászlót, az Opera igazgatóját felkeresi egy nagyratörő fiatalember és próbaéneklésre kér engedélyt.

Megkapja és énekelni kezd. Márkus hallgatja egy darabig, aztán egyszerre csak dühösen az asztalra vág:

— Kikérem magamnak ezt a hangot!

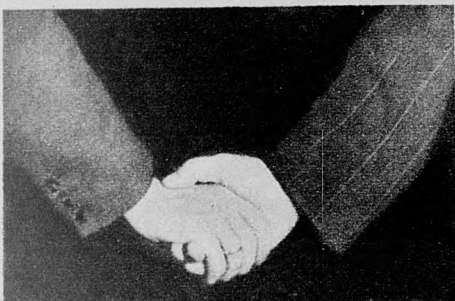

KÉZFOGÁS ÉS EGYÉNISÉG

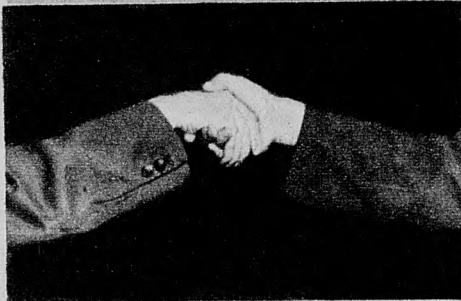
Lépten-nyomon elárulják az emberek egy-egy mozdulatokkal jó- vagy rossz szokásait, jellemüket, teljes egyéniségüket. Minél közvetlenebb ez a tevékenység, annál tökéletesebben tudjuk megállapítani az emberek egyéniségét. Tagadhatatlan, hogy a kézfogás a leggyakrabban előforduló és legközvetlenebb tevékenységünk.

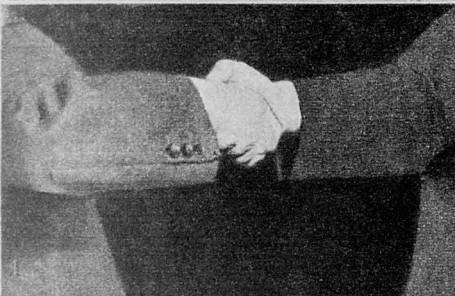
Határozott, erős, de rázás és fájdalmas szorítás nélkül. Öszinteség, megbízható lelki egyensúly, önfegyelem.

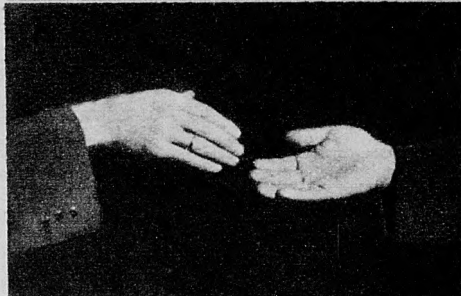
Feltűnően alacsonyán tartott kézzel. Kellemetlen modor, fukarság, rosszindulatú közöny.

Feltűnően magasra emelt kézzel. Külsőségek imádata, pompavágy, híúság, bőkezűség.

Kézfogás könyökben behajtott karral. Általában nagyképű, fontoskodó butoneok sajtósága ez a kéztartás.

Már messzről nyújtja a kezét, lehetőleg felfelé fordított tenyérrel. Derűs, ember, nem túlságosan megbízható.

Csak egy vagy két ujját nyújtja. Zsugori ember fog így kezét. Rossz a családjához, irigyll mások örömeit, viszont saját gonoszságát főlényvel viseli.

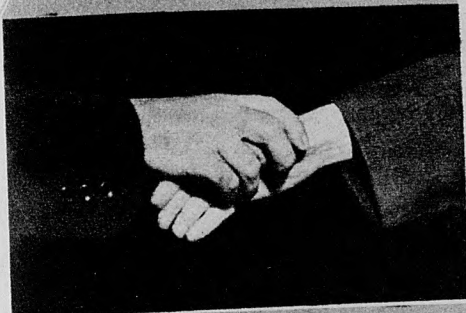
Két tenyerével ragadja meg a feléje nyújtott kezét. Könnyen hevül, hamar lehűlő ember. Barátsága nem érték, haragja nem veszélyes.

**Kézfogás elfordított arccal.
Rossz lelkiismeret, ellenzékeskedő
hajlam, fegyelmetlen ellenszenv,
hazudozó természet.**

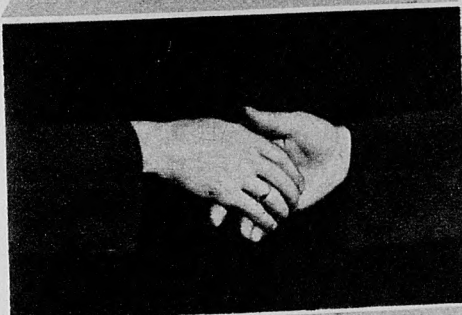
**Nyomatékos szorító, fájdalmas.
Túlzott önérzet, sértődöttség, hada-
kozás a világgal, kínos szélmalom-
hare, megbízhatatlanság.**

**Tapadós, hosszadalmas, szinte terhes.
Félelem, vágy, magány, borúlátás,
betegség.**

**Elhamarkodott, ügyetlen, szórakozott,
csak a kéz fele vesz részt a fogásban.
Feltűnő gondolkodás, gyávaság.**

**Habozó, a kezek félszegen találkoznak.
Önbizalom feltűnő hiánya, túlzott
tekintélytisztelet, élehetlenség, gyá-
molatlan önzés.**

**Idegés, az ujjak kézfogás közben mo-
zognak, rángannak.
Az ilyen kézfogású emberektől óva-
kodjunk.**

**Gyors, hamar visszarántja a kezét.
Gyanakvó természetre vall és ke-
serű tapasztalatokra (úgy fog kezet
mint aki már valamikor „meg-
égette az ujját”).**

**Erőtlen, táradt, határozottan érezhető
a tenyér puhasága.
Gyenge akaratú, lustaság, vágy
kényelemre és fényűzésre, felelőt-
len önzés.**

IRTA: BARÓTI GÉZA

1.

Anna eloltotta a cigaretát.

Kezét egy pillanatra még a hamutálca fölött tartotta, mintha ki akarná tapintani a parázs tűnő melegét és tenyerének bőrén keresztül akarná felszippanítani, hogy átmelegedjék ettől a csöppnyi tűztől, amely gyorsan elhamvad a hamu alatt. Aztán hátranézett és kipillantott az ablakon. Nyirkos, hűvös tavaszi nap volt, az égen semmi fény, a fák zsenge lombján vízeszöld jélfomátly csüngött és elnyelte a hangokat.

Abban a pillanatban megszólt a telefon.

Az első zörrenésre Tódorra gondolt s a füst szélmálló hajjai között most kísérteti élességgel pillantotta meg becsületes, szürke arcát, okosan csillanó pápaszemét és oldalt felnyúló homlokát, aztán felemelte a kagylót.

— Jónapot, Tódor — mondta, — szép, hogy eszébe jutottam.

A férj egy pillanatra hallgatott.

— Honnan tudta, hogy én vagyok?

— Honnan tudtam volna? Pontosan egy perce érzem, hogy felhív. Boszorkány vagyok, hiszen ismer...

Tódor nem nevelt a régi tréfán, komoly és bizalmas, tiszta ismeretségük meghítt, baráti játékan. Keveset nevelt az utóbbi hónapokban, semmi kedve sem volt. Szigorúan és magánosan élt, lassan visszahúzódott orvosi gyakorlatától és eltávolította szemének rohamos gyengülését, tűnődve kémlelte tovább az élet és halál titkát.

Annát megérintette a csend.

— Baj van? — kérdezte.

Akkor már érezte, hogy valami nincs rendben.

Figyelmesen hajolt a készülékre és hallgatott. Karesú, erős és fekete asszony volt, hat éve özvegy. E percben őszintén féltette Tódort azzal a nemes és tartalmas aggodalommal, amely barátságban épül és évekig érik, mint az óbor. Érezte, hogy a férj hangjában veszély és félelem surran, mint az árnyék, de nem tudta az okát.

— Valami baj van? — kérdezte újra.

Tódor soká válaszolt.

— Semmi baj sincsen — erőltette, — honnan veszi? Mi bajom lenne? Azért hitom fel, hogy megkérdezzem, nem volna-e kedve sétálni egyet? Kimehetnénk a hegyek közé, valahol korán megvacsoráznánk és kész. Anyi az egész. Eljön?

Hangjában most megint felcsendült a félelem.

— Szívesen — mondta Anna.

— Köszönöm. Egy óra múlva várom a határkeresztnél.

— Ó, akkorra én is ott leszek. Nem szoktam késni.

— Köszönöm.

— Viszontlátásra.

A telefon csendben kattant és megszakadt az összeköttetés. Néhány percig némán ült, tűnődött Tódor aggodalmán, amit a hangja elárult. Aztán gyors mozdulatokkal öltözni kezdett.

2.

Közben újra felrémett előtte Tódor udvarias, szomorú arca.

Azon tűnődött, mi is történt közük, mióta először találkoztak a határkeresztnél, vidám és fáradt kirándulók között? Mikor is történt? Négy vagy öt éve, valamivel később, hogy levelet a gyászruhát és először jelent meg társaságban. Akkor valahogy elmaradtak a többiekkel s lassan sétáltak lefelé a lejtős úton, amely alatt a város fekvőit vörhenyes, füstös, alkonyi fények alatt. Május eleje volt, de egyre késett a nyár, lompos díszei még nem bomlottak ki.

Most mindenre emlékezett.

Tódor kalapjára, sáros, hegyászcipőire, arcának barna zománcára és szeges botjára is, amelyet kölesön adott és viharkabátjának merev, kemény paraffinszagára. Így kezdődött. Később, hónapok múlva felkereste a rendelőben és megvizsgálta a szívét, mert éjszakánként száró kis fájdalmai voltak és néha félt. Tódor fehér köpenyben állt a rendelő közepén és

figyelmesen hallgatta a szív ütemét a hallgatóval, aztán életmódja felől érdeklődött figyelmesen és tapintatosan. Orvosságot nem rendelt, de ellíltotta a dohányzástól és pihenést ajánlott, aztán másról beszélt, nem is érintve a témát és a betegséget, mint aki semmi említésre méltót nem talált, tréfált és udvarolt, majd kézcsokkal elbocsátotta.

Később visszaadta a látogatást, megivott egy csésze teát, figyelmeztette a tilalomra és elment. Kellemes, ápoltság maradt utána a szobában. Ezt az illatot, szemének pillantását és kezének érdes, hűvös érintését sokáig megőrizte.

Ennyi jutott eszébe, aztán útnak indult.

Tódor már várta a kereszténél. Kezel csókolt és mosolyogva fürkészte Anna arcát.

— Nem haragszik? Ostoba ötlet volt ilyenkor...

— Ugyan, Tódor. Merre megyünk?

Boltjával előre mutatott, amerre sárga ösvény vezetett a fák közt. Lomha, nedves fény ült a levelek öblében, a levegőben savanykás tavaszi szag, kérgek és rüggek ragacsos szaga. Tódor Annába karolt és elindultak. Az asszony nyugtalanul figyelt. Tódor bizonytalan, tapogatózó léptekkel haladt, néha megbottolt és ijedten megállt.

— Bocsánat — mentegetődzött, — elgondolkoztam.

— Min tőpreng, Tódor?

— Semmi különös. Fűresa álmaim vannak mostanában, azelőtt sohasem álmodtam.

Egy házról álmodom, a hegytetőn, egy mesebeli házról. Nevetséges, úgy-e? A hegy tetején áll, jenyők és ciprusok közt, fehér homlokával a völgy felé tekint. Oszlopos tornáca van, mint annak a kúriának, ahol gyerekkoromban éltem, falun. Zsalugáteres ablakai vannak és mögöttük az az almaszagú, tiszta csend, amit azóta sem találtam meg. Mintha vidéken lenne az ember, vagy azon is túl, egy hegy tetején, a felhők között. A ház körül fiatal fenyőerdő, távolabb vaskos, vad pázsit. Nem érdekes? Rendszerint alkonyati időben álmodom a házról, amikor éppen lenyugszik a nap és mögötte a szürke ég tele van szétolvadó, piros fénnel. Hát ilyen az én álombeli házam...

— Érdekes. Jó lenne megtalálni...

Tódor megállt és sóhajtott.

— Igen... Erre gondoltam magam is. Megtalálni és megszerezni. Nekünk...

— Nekünk?

— Igy gondoltam, Anna. Azért is jöttünk erre, mert emlékszem, hogy egyszer, régen láttam erre egy hasonló házat. Nem emlékszem pontosan, de láttam. Nem lett volna szabad? ... Miért nem válaszol?

Anna nem tudott válaszolni.

Kiléptek az erdőből és kicsiny tisztásra értek. Szemben a domb tetején egy kis ház állt. Fenyők és ciprusok őrizték omladozó falait, amelyek csaknem eltűntek a borostyán zöld és eres rengetegében. Távolabb harsány, fiatal erdő nyujtózott, tisztán és csillogón az eső után, amely éppen átfutott a tájon, csak fénye és illata maradt. Észre sem vették. A tisztásról nyitlanság tekintet a völgyre, amit hirtelen napsütés borított el. Szikrázó esti fény csurgott a dombok oldalán.

— A ház — suttogta Anna, — az álombeli ház...

Tódor vakcin pislogott körül.

— Hol van?

— Odaát. Nézze, milyen szép volt, lassan egészen rombadől.

Tódor szeme a nyílás világos, fényes foltjára tapadt, ahol nem volt semmi. Lelkesen és bátran szembenézett az ürességgel, egészen más irányban, mint ahol az omladozó házacska állott, hunyorított, mintha méregetne valamit, aztán észrevette, hogy Anna dermedten figyeli őt s megértette, hogy tévedett. A ház máshol állt. Szomorú, udvarias mosollyal megcsóválta a fejét.

— Az ám! Csupa rom az egész. Elkéztünk, Anna...

Lelkiismeret. Leveléből jól esett látnom, hogy a megszallas keserves szenvedései alatt is ilyen derék, becsületes fiatal emberek nőttek férfiakká Erdélyben. Az ilyeneknek kétszeresen kell vigyáznunk hozzájuk illő párjuk kiválasztásánál. Ne túrelmetlenkedjék tehát, hanem várja meg az igazit. Annál hamarabb el fog jönni, minél kevésbé hajszolja. Szívből kívánom, hogy megtalálja, megérdemli az ilyen férfi.

Remény. Kérdésére az idő fogja megadni a választ; ez lesz próbája érzelmi mélységének. Ha igen, tartós meleg megolvasztja a jeget is.

Jullánna. Aki ilyen világosan látja helyzetét, melybe szeretet nélkül, borzalmas gyermekkoron át vezetett az útja, aki fiatalon ennyire okosan látja a veszélyt, mely felé haladva eljuttassa jogát a boldogsághoz, aki ennyire őszintén fel tudta tárni vívódó lelkét, annak csak az akaraterje hiányzik, hogy a jól meglátott, egyenes útra térjen. Nemes s ma meg éppen magasztossá vált hivatása is erőt és önbizalmat adhat, hogy rosszabbik én-jével sikeresen felvehesse a harcot. Még hozzá egy becsületes férfi is odanyújtja jó útra segíteni kész kezét. Fogódzzék bele teljes erejével ebbe a kemény kézbe s vezettesse magát, míg egyedül gyenge ahhoz, hogy egye-

nes uton járjon. Tiszta, nagy érzés önmagában is képes megváltani az eltévedettet. S ha egyszer megízlelte a megtisztulás boldogságos érzését, ez nagy erőforrás lesz, hogy továbbra is e szebb, tisztultabb légkörben akarjon maradni. A mult kísértetei lassanként elmaradoznak majd, lelke megnyugszik s örömtelen gyermekkoráért kárpótlást fog találni egy becsületes férfi megérdemelt szerelmében és e szerelem gyümölcseiben. Valószínű, hogy a harmonikus házáséletben feloldódnak azok az érzelmi is, melyeket most még, képzeletével felnagyítva, olyan vészeseznek lát. Edzze magát a küzdelemben a vallás sokféle, erőt adó vigasztalásával is. Tisztelettelki gyengeségeinken aratott diadalunk a legnagyobb. Krisztus is jobban örül az eltévedt bárány megtérésének, mint a védtelen felnővők állandó szelídségének. Örülnek, ha legközelebb már a szenvedélyei ellen indított harc eredményeiről értesíthetne.

Judit. Gondolatban szeretettel simogatom meglehetősen hajtott fejét. Jöleső mosolyra derültem, míg az édes kis csöppség fényképét nézegettem. Köszönöm ezt is, bizalmát is. Örömmel olvastam, hogy üzenetem még őszintébb vallomásra készítette s érzem soraiból, hogy ezzel is megkönnyebbült sokakat zaklatott szíve. Fel a fejjel, kis Judit, semmi sem veszett el! Átkos szenvedély a kártya, emberfeletti erő kell, hogy úrrá legyen felette, aki egyszer rajbjává lett. De éppen soraiból merítem a reményt, hogy szegény ura is tisztában van azzal, micsoda idegromboló, családi fészket feldúló szenvedély lett úrrá felette s még nem veszett ki belőle a megtérés és visszafordulás szándéka. Csak éppen akaraterjét bénította meg a kártya ördöge. Ezt a meggyengült akaraterőt szeretettel, kifogyhatatlan türelemmel, szinte krisztusi megbocsátással folyton-folyvást ébren-

tartani, erősíteni nehéz, de magasztos és eredménnyel biztató hitvesi kötelesség. Jó orvos is sokat segíthetne a gyógyulás folyamán. Veszedelemesebb démonokkal is meg kell harcolnia egy olyan becsületes asszonynak, mint maga. Az ilyen édes kis gyermek anyjának pedig nem szabad a harcban csüggednie, méltatlan megoldásokra gondolnia pedig bűn volna esküje, önmaga, férje és gyermeke ellen. Fel tehát a harcra, acélos elszántsággal és soha el nem lankadó, találékonny szeretettel. Vében-vasban vonaglik körülöttünk a világ, új Európa születése rengeti, rázza a földet. Lehet-e, szabad-e egy magyar asszonynak ilyenkor elcsüggednie? Nem és ezerszer nem. Nagyon örülnék, ha értesítene, hogy sikerült teljesen talpra állnia s vállalta a nemes hivatást: szegény ura megváltását a kártya démonának karmaiból.

Magda és Évi. Csak teljes című levelekre válaszolok. E nélkül nem hihetek a sorok őszinteségében. A bizalom előfeltétele ez s e nélkül nem fejlődhetik ki köztem és olvasóim között e rovatomhoz feltétlenül szükséges lelki összhang. Aki akár sorát, akár hozzártatózót vádolja, álljon helyt is a leirtakért. Ezért névtelen leveleknek papírkosárban a helyük. Ezzel szemben olvasóim tökéletesen megbízhatónak teljes titoktartásomban.

Kákóka. Jelégje is, levele is olvashatatlan. Meg kellett erőltetnem a szememet, hogy kibetűzzem, de még így is olyan zavarosnak és kuszának érzem, hogy nem tudom megállapítani: mi történt tulajdonképpen Magával? Nem tudom eldönteni: mi is a valóság s mi felzaklatott lelkének túlzott érzékenysége? Kérem, írja meg lehetőleg gépen és őszintén a száraz tényállást, szavak keresése s a megtörtént tények szépíthetése nélkül. Szeretnék segíteni Magán, kis lányom, mert érzem, mennyire elvesztette lelki egyensúlyát és helyes ítélőképességét.

Kérem kedves olvasóimat, levelükre mindig írjanak jeligét, mert anélkül nevüket, vagy városuk nevét, esetleg mind a kettőt használok jelégnek. Magánlevelet nem írhatok

NŐKRŐL A NŐKNEK

IRJA: HALASSY KATALIN

A CSIPŐVONAL

a női divatban olyan, mint a férfiruhában a gomb. Itt tudvalevően vagy duplasoros, vagy szimpla a divat, vagy háromgombos, vagy kétgombos, ebből áll a változás. A csipővonal most már jóideje a csipőn van, azaz a helyén, a derékvonal is évek óta a derékon. A divatkéreátorok érthetően nem nézhetnek ennyi természetességet jó szemmel és ezért a tavaszi elképzelésük szerint a derékvonal éppen úgy lecsúszik majd az első napuságra, mint a világháborút követő években, az első rövid ruháknál. Ezek szerint a derékvonal a csipőre kerül, a csipő összeolvad a szoknya alsó részével. Nagy élanal indulnak neki a tavasznak a kéreátorok ezzel a tervvel, amelynek kivitele és sikere kétséges, hiszen mindaz, amiért koplalnak, tornásznak a nők, a karcsú derékvonal lát-hatatlanná válik az ilyen ruhákban. De a divat — kiszámít-hatatlan.

A csipő egyelőre még kihangsúlyozott, ha nem is olyan mértékben, ahogyan az eredeti tervek ezt előírták. Különösen a délutáni ruháknál találjuk meg ezt az erősített csipővonalat, amit néha apró túllfordrokkal, néha alápárnázott ráncolt rátétrésszel, rojttal, vagy éppen gyöngypárnákkal érnek el. A legeredetibb azonban kétségkívül az a délutáni ruha volt, amelynek térdig-érő fekete szoknyájára vagy huszonöt centis bordóbársonykri-nolin járult, szabályosan, kidró-

tozva s ez a miniatürszoknya illegett-billegett a csipőn. Az abroncsszoknya egyébként nem ismeretlen az estélyi ruhák között sem. Természetesen nem hajdani formájában. A mai abroncsok kizárólag arra szolgálnak, hogy a csipőt erősítsék és ezt azáltal még inkább elérik, hogy a ruha a csipőt betakaró abroncsból lefelé ismét elszökül.

Általában, a divatban most van valami furcsa visszatáncolás a multba, az egyszerűség rovására és a sportszerűség, fiatalosság teljes feladásával. Ezért nem biztos a sikere ennek a divatirányzatnak.

Fekete estélyi ruha arany-pajettel hím-zett csipőrész-szel és fej-dísszel

T I Z M O D E L L

Ennyit sikerült kiválasztanunk, mint különösebben érdekes modellt abból a tömkelegből, amelyet a divatszalonokban a kollekcio felhívásának neveznek. Az alábbiakban leírjuk olvasóinknak a modelleket, tessék választani közülök!

1. Csau-csauszínű hosszúestélyi ruha, bő ráncos szoknyával, szépen omló redőkkel. A ruha felső része helyett arany brokát háromszögletű kendőt vetnek át a háton s elől keresztbe fonva, hátul a derékon megkötik. Igen hatásos és egyszerű.

2. A szörme-kombináció diadala az a fehér nyírott bárányból készült kabát, amelyen ciklámenszínűre festett róka-

Főkakesztyű, tenyere fekete gyapjúkötés

mandzsetta van. A délutáni ruhához szánt szörmekabát nagy feltűnést keltett a napokban a Váci-utcában. A hozzávaló kalap nem egyéb, mint ökölnyi ciklámenróka a homlokon, ebből indul ki a fehér nyírott bárányból készült „kendő”.

3. Turay Idának új nerzbundát hozott a Jézuska. Egyik legtöbbet foglalkoztatott színpadi és filmsztárunk raglán-szabású nerzbundát kapott ajándékba testvérétől, Tabódy Kláritól, aki eredeti berlini modellszabásban választotta ki a szörmekabátot, bő háttal s a kabátot lefogó egy sor nerz övvel, amely elől kötődik. A nyaknál színes majolikátű fogja össze a kivágást.

4. Barna szövtekabát, nutria mellénnyel. A szörmebetét húzott, dús, de nem széles. Fölötte zsinórszalaggal kötődik össze a nyak. Szép nutriasapkát mutattak hozzá, egészen lapos, matrósapka formában, csak felnagyított méretben.

5. A Váci-utcában nagy kelendőségnek örvendenek a szörmegamásnik, rövid és hosszú formában, ritkán

valódi
szörme
leopárd
kát vás
Valéria
filmjén
viseli
síkkese
gamás

6. Sz
gyöng
kelyb
arra s
utánív
sebbé
hakat
guk e
fekete
mellé
ilyene
s gy
akasz
készít
yettel
élénki
baak
gyöng

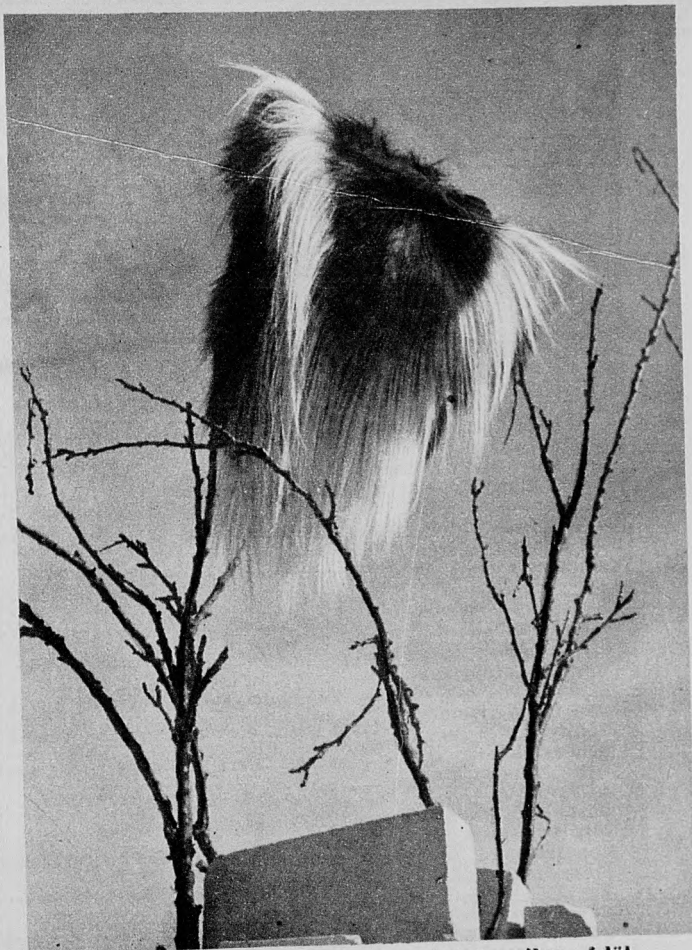
7.
mode
a
amely
széles
oros
minia
le, sz
8.
haj
utóbi
sztár
zurát
amel

valódi gyakrabban festett szőrmeből. Az egyik ilyen leopárdmintára foltozott főkát vásárolta meg Hidvéghy Valéria, aki legközelebbi filmjének téli jeleneteinél viseli majd a hőcsizmánál sikkesebb magas szőrme-gamásnit.

6. Se szeri, se száma a kis gyöngyboleróknak, pikelyboleróknak, amelyek arra szolgálnak, hogy délutánivá alakítsák és díszesebbé tegyék a kisebb ruhákat, feltéve, hogy anyaguk ennek megfelelő. Síma fekete ruhához sok gyöngymellényke készül, ugyanilyenek színes payetteből s gyakran öveket, övre akasztott nagy zsebeket is készítenek gyöngyből, payetteből. A fekete ruha élénkítésére szépek a nyakbaakasztott kalotaszegi gyöngyösdíók.

7. A legszebb karácsonyi modellek közé tartozik az a fekete selyemruha, amelynek síma, kétujjnyi széles fekete övéről két oroszlánprémből készült miniatűr oroszlánfej lóg le, szabályos kidolgozással.

8. Az áll alatt megkötött haj divatja terjed. Legutóbb az egyik divatos filmstáron láttuk ezt a frizurát s fényes barna haja, amelyet füléről az álla alá

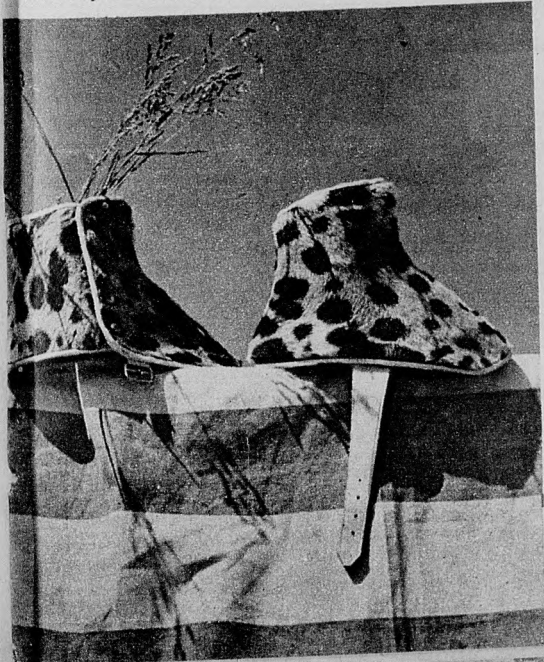
Majomszőrmuft, eredeti formában, felül fekete grograin-szalagesokkal

húzott s itt csomóra kötött, majd parányi kis strasszot tűzött bele, az áll alatt, a két hajtincs találkozásánál — határozottan jól hatott a homokszínű délutáni ruhához, amelynek alja gazdagon raffolt volt, egész fekete felső része pedig hosszú rojtokból állott, a homokszínű rojtok azonban ciklámenlila alapon helyezkedtek el.

9. A művirág ismét nagyon divatos. Mégpedig nem is mindig az eredeti színben. Legutóbb halvány ciklámen estélyi ruhához láttunk levélzöld rózsákat a kivágásban, hófehér estélyi ruhán pedig pipi-piros ciklámeneket találtunk különösnek.

10. Nem mindig szép, ami excentrikus. Példa erre a rókaszoknya, amely az ezüstrókákat függőleges irányban helyezkednek el, deréktól a térdig, természetesen csak elől. Rókafarkakból készült, két oldalt szélesített kalapot mutattak hozzá.

Leopárdgamásni, világos bőrrel szegve

ekabát
hozzá-
hom-
észült

Egyik
raglán-
abódy
ztotta
gy sor
jolika-

ebetét
ötödik
észen
etben.
nek a
ritkán

Családi Levél

A papa felvont szemöldökkel ült a ka-rosszékekben.

— Hát ha akarjátok — mondta, — megtarthatjuk ezt a családi értekezletet.

— Legfőbb ideje — legyintett a mama.

— Kérlek, Irén, mindenesetre ne bógj.

— Nem bógok, anyukám.

A papa megfogta a szék karfáját:

— Csak semmi könnyek. Én sírva nem értekezek. Ha így folytatjátok, megyek a kávéházba. A kedvétekért akarok itt-hon maradni, hogy eligazítsuk ezt az ügyet, én rendelkezésekre állok, de ha itt nekem zokogni akartok, inkább most mondjátok meg és megyek a kávéházba.

— Törtet törttel úgy szorzunk...

— Laci, hát te itt vagy a hátam megett?

— Igenis, apukám. Tanulok...

— Mars ki. Erred? Mars ki, Erigy a harmadik szobába és ne társd itt a füledet. Na. Még csak az kellene, hogy ez a pocok végighallgassa a megbeszélést. Ügy. Csukjátok

be az ajtót. És Irén, most mondd el, hogyan is áll az a dolog.

— Hüp... Talán a mama.

A mama már rég készült átvenni a szót:

— No, esillapodj már, kisleányom... Hát a dolog úgy áll, hogy amint már

tudod, hónapok óta jár hozzánk a Rotter-fiú. A Rotter Pali.

— Az ülnök fia?

— Az ülnök fia. Kellemes fiú. Jó állása van. Nem iszik, nem kártyázik, főbérleti lakása van.

— Ilyen tájékozott vagy, édes?

— Egy anyának kötelessége. Végtere is Irén abban a korban van...

— Azt tudjuk. Magam is emlégetem hat esztenedeje.

— Nahát. Ezek után beláthatod, hogy ezzel a kellemes fiúval dülőre kellene vinni a dolgot.

— És Irén?

— Hüpp...

— Hagyd Irént.

Majd én. A baj ott van, hogy a fiú olyan gyámoltalan, mint egy tányér tejbekása.

— De mama...

— Te hallgass.

Igy van, vagy nincs így? Arra felelj. Akarom mondani, hallgass. Ismétlem, kérlek, mint egy tányér tejbédara.

— A hajlandóság megvan benne?

— Egyéb sincs.

De csak ül a szék szélén ül és hallgat, ül és hallgat, ez a leány is rááb-

rándozik, de ha rajtuk múlta, harminc év múlva is csak itt ülnének és néznék egymást...

— Ez jó. Dehát Irén...

— Kérlek, hagyd Irén. Látod. Mindjárt bög. Nekünk kell kiokoskodni valamit. A papa fölállt, két kezét összeapta a

ZUZMARA

Valahány csillag ragyogott ősszel,
pelyhes, pirinkó parányra szakadt
s most ülnék a göthös ághegyeken,
mint ezüsttollú mesemadarak.

Zuzmara — mondd s megrázod a fát.

Ékkő patakszik, gyémánt zuhatag,
lobbot vet szinte a hajkoronád,
ahogy a kék fény itt-ott belekap.

Csak hangod hallom, areod idegen
s mint aki szállni, suhanni akar,
ujjhegyre állsz és révült mosolyod
esupa fény, esupa vad, szédült diadal.

S ha kezem nem kapna kezéd után,
— aranyát félti így a martalóc —
itthagynál, kedves s tűnt életedért
esupán a tél, a tél lenne adós.

Urbán Ernő

M RE :

hátán és le-fel róttá az ebédlőt. Aztán megállt.

— Ez az. De mit?
— Ha én azt tudnám.
— Hát, kérlek, elégszer hangoztatod, hogy ti nők jobban értitek a dolgokat. Akkor most tessék, beszélj. Különben várj csak, megvan. Hohó, megvan. Remek. Remek eszme.

A papa két ujját mellénye gombjai közé dugta:

— Hát a dolog így lesz. Egy délután itt lesz a fiú...

— Itt van minden délután.
— Annál jobb. Akkor egy délután még biztosabban itt lesz. Nahát. És amikor el akar távozni, mi kissé visszamardunk a szobában. Most pedig idefigyelj, Irén.

— Igen, papa.
— Kint vagytok az előszobában. A fiú kalapja után nyúl, te a szőnyegben elbotlasz, a fiú elkap és te elrebeded: ó, milyen jó, hogy maga a támaszom... Erre mi kilépünk, elől a mama és mama lehellni fogja: áldásom reátok... Hahahaha, ez jó, remek, mi?

Harmadnap Rotter a zongoraszék szélen ült és úgy hallgatott, mint egy megdöbbenett csuka.

Nézte Irénkét, nézte a horgolt terítőt a zongorán, nézte a képeket a falon.

— Gyűjtsön rá, Pali — mondta a mama.

Pali cipősarka összeesattant:

— Ó kezitesókolom, már dohányoztam.

Ezzel tekintete újlag a képekre siklott.

Percek mulva cipője sarka összekopant:

— Kezitesókolom, már mennem kell.

— Jól van, Pali. Örömmel láttuk Irénke!

Az anyai „Irénké“ben jelentőségteljes figyelmeztetés csengett. Most, vagy soha.

Okosság, úgy, amint megbeszéltük.

A jövő sorsa pillanatokra volt bizva és a pillanatok peregetek.

Irén kilépett.

Pali kilépett.

Pali nyúlt a kalapja után.

Irénke egyet buckázott a szőnyegen:

— Ah...

S Pali szíve liktetett. A drága lény veszélyben.

Hahh.

Segítségül ugrott és már Irénke ajkán ömlött volna az édes szó, hogy milyen jó, hogy maga a támaszom, amikor Pali zsebe — beleakadt az esernyőtartó kamppójába.

Irén az elmaradt támasz folytán balra omlott, Pali a szőnyegen jobbra zuhant...

Mama is kilépett már, mögötte a papával, de a fürdőszobaajtó is kinyílt a nagy robajra és Laci mondta be a végszót, váratlanul, nagyot rikkantva:

— Hahahaha, micsoda esodás muri ez itten?

Délibáb

... mindenütt, mindenki az
ÉRDEKES REGÉNYEK
legújabb számát olvassa. **Ára: 20 fillér**
Kapható minden újságárusnál
A Magyar Népművelők Társasága kiadása

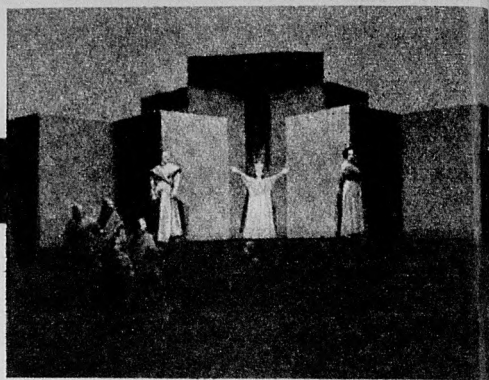
Novemberben Czuczor Gergely válogatott munkái c. kötet, decemberben báró Kemény Zsigmond Rajongók c. regénye jelent meg, januárban pedig a „Délvidéki elbeszélők“ c. kötet gazdagítja az értékes sorozatot.
Kapható minden újságárusnál, dohánytőzsdében és a Forrás könyvesboltjában:
Budapest, VII, Dohány-utca 12.

A DÍSZLET

A franciák mondogatják, ha jó díszletet látnak a színházban, hogy „sikerrel csapták be őket”. Az örök közönség valóban egy kicsit „becsapódni” jár a színházba. A festett kulisszák világa ideig-óráig „igazi” világgá változhat a tehetséges szerző elhithető képességével. Régebb nemesítő volt a szórakozás, ma inkább „feledtető” s ebben nagy szerepe van színházi vonatkozásban az előadás kereteinek is.

Iskolás meghatározással azt mondják, hogy a díszlet eszköz, mely a játék helyének elképzeltetését elősegíti. A valóságban persze nemcsak ez a szerepe a díszletnek. Sokkal egyszerűbb vagy egyes esetekben sokkal jelentősebb. Talán az az igazi szerepe, mint a leírásoké a regényekben. Hangulatot, keretet teremt a cselekménynek. A regényíró azonban az észhez, a képzelőerőhöz szól a regényben elszórt leírásokkal. A szavak korlátlan elképzeltető erejére támaszkodik. A díszlet ellenben csak a szemnek szól. Anyaga kézzelfogható, még ha szemfényvesztő is.

A színházbajáró ember sok ideig, évszázadokig megvolt mesterségesen előállított díszletek nélkül is. A görögök előtt ismeretlen volt a díszletek hazug távlata és a színpadi fény mesterkéltnél világossága. Valódi építmények között, igazi piactéren, hatalmas templomok oszlopsora előtt színészkedtek a görögök jó ideig. Plautusig még a függőnyt sem ismerték a színházba járó rómaiak.

Konstruktivista díszlet (Pillartz terve)

MŰVÉSZETE

A középkor emeletes díszletei sem tekintethetők mai értelemben vett színpadi díszleteknek. Inkább naív képzeletsegítő és nagyméretű vázlatok voltak. A francia klasszikus tragédiáírók sem sokat bíbelődtek a színpadi díszlettel. A „couleur locale” problémája és a változatos díszlet gondja még csak a romantizmus kibontakozásának korában érvényesült.

E rövid történelmi visszapillantás azonban csak az általános fejlődési folyamatot vázolja. Tudatos scenikai megoldásokról ugyanis már a XV. század második feléből tudnak. *Balthazar Peruzzi* a XV. század második felében már „festett építészetről” ír és ő maga próbál ilyen megoldásokat. Amikor Mazarin 1647-ben egy olasz színészcsoporthoz hívtat meg Párizsba, hogy a Királyi Palotában játsszon, *Giocomo Torelli* díszletei, melyeket az „*Orfeusz és Euridike*” című darabhoz festett, hatalmas sikert arattak. Sok ideig a díszlet a balett és az opera kelléke volt. A XIX. század második

felég egyébként, ha volt is díszlete a prózai előadásoknak, azok inkább csak szokványos képek, beépítetlen távlatú naturalisztikus vázlatok voltak.

Ha unta a játékot a néző, szemléltette a színpadra állított „képet”. Az illuzionizmusnak ezt az unalmas iskoláját borította fel *André Antoine*, a párizsi Szabad Színház

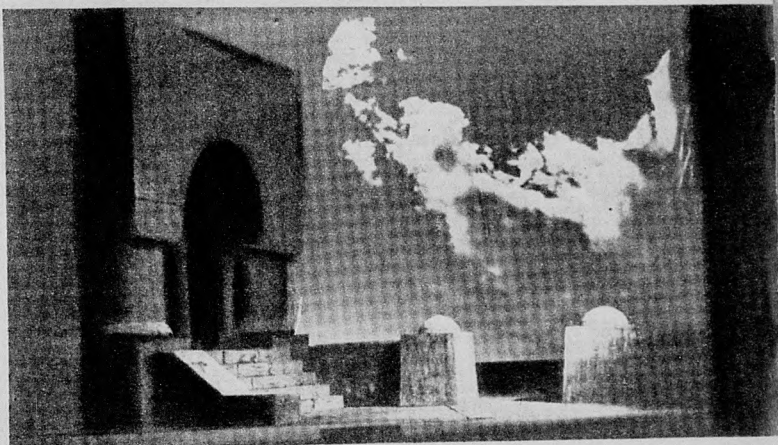

Barokk színpadi díszlet

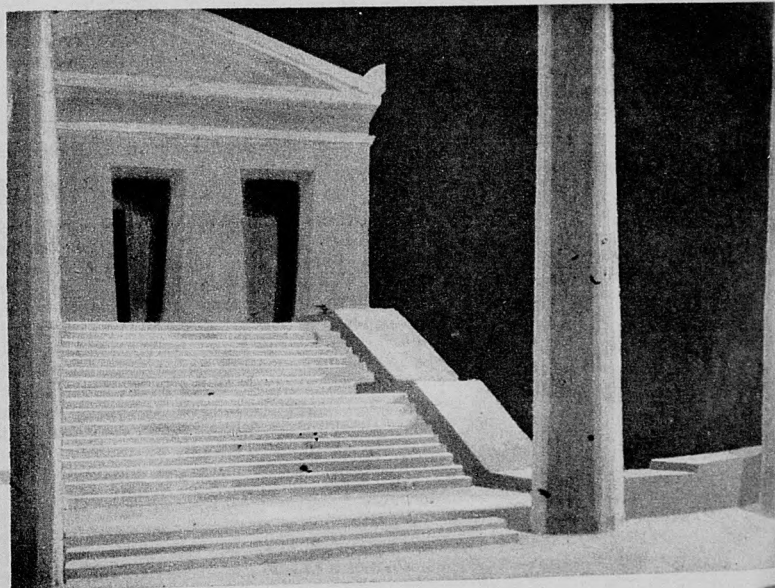
forradalmi újításokat hozó alapítója és igazgatója. Ő a színpadi realizmus megteremtője. Nem a festett díszletre alapozta a scenirozást, hanem a tárgyakra, a konstrukcióra. *Diaghilev*, az orosz balett halhatatlan művésze, Antoine-nal ellentétben a meseszerű, stilizált díszlet művésze mellett szállott síkra s megtörtént, hogy csak nem egyidőben két scenikai iskola harcolt a maga igazáért: a realista és a stilizáló. A díszletművészet fejlődésének következő korszaka az úgynevezett konstruktivista iskola, amely nem színszerűsége, hanem elsősorban plaszticitásra és a három dimenzió scenikai és játékbeli kihasználásra törekszik. A tér lett a döntő fontosságú tényező a díszletezésben a színszerűség helyett. Ez már az inflációs idők eredetiséghajszolását példázta. Nem visszahatásként jelentkezett a színpadi realizmussal szemben, hanem az extravagancia jegyében született. Ma már jól tudjuk, hogy a díszletezés forradalma nem ez volt, hanem akkor kezdődött, amikor a rendezők felismerték a világítás döntő fontosságú scenikai lehetőségeit. Akkor alakult ki a scenirozás új művésze a „fényvel való festés”. Ki alakult a modern díszletezés technikája. Ennek első alapelve az, hogy a fényhatásokra támaszkodó díszlet a látási és kép-

zeleti tényezőket összhangba kell, hogy hozza. Az új díszlet-technika természetesen a színpadi díszletrealizmus halálát is jelentette. Ismét a stilizált és a sejtetés igénye lett a fontos.

Felvetődik most már a kérdés, hogy melyik a jó díszlet? André Boll, a francia díszlettervezők egyik dicsősége, művészeti hitvallásában ezt írta: „A jó díszlet egybeolvad a darabbal. Nem a leglényegesebb része a színjátéknak, hanem csak kiegészítője. Legfontosabb az, hogy stílusa egyezzen a darab stílusával. Heszke Béla

Fényhatás a színpadon: vetített felhők (Burgtheater, Bécs)

André Boll díszlete
Fleg „Oedipus”-ához
(Opéra, Párizs)

X PRÓBA

IRTA: PADOSPÁL

A lány bizonytalan tekintettel nézett a legényre:

— Tudhasd, én mennék... De idesapám ellenkedik...

A legényből kiszakadt a keserűség:

— Hej, azt a keserves mindenségít a világnak... De nagyon elkapta magát Garis Mihály, hogy én nem vagyok jó neki vőnek... — keményen mellére csapott, — én, Dániel Pista... az első legény a faluban... Mit akar apád?... Tan az alispányra vár, hogy elgyűjjön érted?... Nem vagyok én kódis ember... Ötven hold föld néz rám, ha majd megkapom...

Garis Mária megfogta a legény kezét:

— Nem ez a baj, Pista...

A legény csak nézett:

— Hát mi?...

A lány egy pillanatig hallgatott. Nem tudta, hogyan mondja el a kifogást. Mert az igaz, hogy néki is az esett nehezére, ami az apjának, de az egész családnak. Hogy olyan bornak élő ember ez a Dániel Pista. Bornak, cigánynak, veszekedésnek. Nem volt még olyan mulatság a faluban, de még a környéken sem, ahol ott ne lett volna. Ha pedig ott volt, akkor veszekedés is támadt. A veszekedésből bieszkázás, a bieszkázásból esendőrmunka...

Mély lélekzetet vett, aztán kimondta:

— Hátha nem innál annyit...

Csend lett, iszonyú csend.

Ott állottak a tornác végénél. Az éjtszaka már feketébe vont a kertet meg a ház falát. A bokrokból, virágágyásokból sem lehetett látni semmit. Csak a bódító illatok lebegtek a néma éjtszakában körülöttük.

A legény alig hallhatóan susogta:

— Hát ez a baj...

A lány ki akarta használni a kedvező pillanatot, gyorsan magyarázni kezdett:

— Hidd el, egyedül csak ez... Ha nem innál annyit, idesapám semmit se szólna... Rendben lenne a dolog... Hozzad adnának... Meg aztán én is mennék... De félek tőled Pista, hidd el, nagyon félek... Lásd-e, ott van a Berkó sógor... Az is mindig iszik... aztán mán nincsen semmije... Se háza, se földje, se jószága...

Elhallgatott.

Egy pillanatig megint csend lett, nem hallatszott más, csak a legény mély és nehéz lélekezése. Hát az igaz, iszik néha. De nem annyit, hogy sok lenne.

A lány még egyet fohászkozott:

— Tudod, Pista, én mondanék valamit...

A legény felriadt keserű gondolataiból:

— No...?

— Csinálhatnál egy próbát.

— Mit?

— Próbát...

A legény maga elé mosolygott. Hogy még mit ki nem találhatnak ezek ráé ró idejükben. Hogy próbát tegyen... Talán valami fogadalmat!...

— Aztán mi legyen az a próba?

— Már hajlik — gondolta magában vigan a lány, — hiába, nem rossz legény ez a Pista, csak bánni kell tudni véle...

— Hát arra gondúntunk — mondta csendes hangon, közben meleg szorításal fogta a legény karját, — hogy egy darabig ne innál...

A legény megrándult:

M. KATONA ILONA: AZ UTOLSÓ BULCS

Érdekfeszítő és lebilincselően izgalmas történeti regény a kítűnő író legújabb munkája. Nyomat sem találjuk benne a legtöbb történeti regényben megtalálható merevségnek és szárazságnak, mert a regény alakjai egytől-egyig hús- és véremberek, akiknek érzelmi világa, harca és küzdelme megdöbbentő valóságossággal, a való élet közelségében pereg le előttünk. A regény háttere a Szent István-korabeli magyarság élete. Az Európát bevágtató pogány magyarság ebben az időben szelidül hozzá első nagy királyunk vaskezének fékezésével a kereszténységhez, a kultúrához, tehát mindahhoz, ami ebben az időben Európát, a művelt Nyugatot jelentette. Az előkelő vezéri család utolsó sarja áll a regény esekelményének központjában, az ő szereplése, küzdelme színesíti az eseményeket. Az utolsó Bulcs megismerősítője a nyakas és ősi hagyományaihoz ragaszkodó magyarságnak. Kényszeríteni nem lehet, csak azt teszi meg, amit lelkiismerete parancsol. Kemény, elszánt, de lélekben romlatlan és minden

szép, felemelő tette képes. Az utolsó soráig lebilincselően érdekfeszítő, mesterien megírt hatalmas regény a kítűnő írói sikerének felejthetetlen értéke. ÁRA KÖTVE 8 P 60 FILLÉR. Kapható: könyvkereskedésekben és a Forrás könyvesboltjában, Budapest, VII., Dohány-u. 12.

— Erre gondútok?
— Hát... No nem azt kívánja ides-
apám, hogy soha ne igyál... Csak egy
darabig... Egy esztendeig...

— Apád gondúta ezt ki?
— Én is...

Csend lett.

A lány arra gondolt, addig kell ütni
a vasat, amíg meleg és mindjárt foly-
tatta is az ostromot:

— Egy esztendeig tartana a próba...
Addig nem mehetnél se kocsmába, se
szőlőbe. Nem innál sehohol sem. Ha ki-
állod, akkor egy esztendő múlva el-
jöhetsz kérébe...

A legény csak állt. No, ezt jól kifun-
dálta az a ravasz Garis. Hiába, nagy
hóhányó volt mindig. Még hogy ne igyál
egy esztendeig. Hát hiszen igaz, ki le-
hetne állani. Különösen Máriáért. Mert
hogy igen takaros lány. Igaz, nem a le-
gegényagabb a faluban... Ott van pél-
dául Telegdi Naca, arra több föld néz...
Mert hogy egyes lány... Máriéknál meg
négyfelé megy majd a vagyon... No,
de mindegy... Mária helyre lány... Meg
lehetne gondolni ezt a próbát... Ebből
még neki magának is haszna lenne...
Mert azért sokba kerül ez a kocsmá-
zás... Pénzbe is, meg pofonba is... A
pénzt ő adja a kocsmárosoknak, a po-
font meg neki adják a csendőrörsön,
amikor egy-egy nagyobb verekedés után
az őrsön találja magát másnap...

— Hát nem bánom... — egyezett
bele, — megteszem a próbát.

— Ides Pista — lelkendezett a lány,
— de nagyon jó szíved van...

— Egyet aztán én is kérek — a legény
felemelte ujját, — hogy ne itt a falu-
ban legyen a próba...

A lány csak nézett:

— Hát?

— Itt mindenki tudná, hogy mire
megy a próba — mondta csendesén a
legény, — hanem elmegyek Kécskére.
Ott van egy sógorom.

A lány egy pillanatig gondolkodott.
Igen, a legénynek igaza van, jobb lesz
neki, ha elmegy addig a faluból. Talán
még nevetnének is rajta, hogy ebbe a
próbába így belemert.

— Jól van, Pista — lehelte boldogan,
— az Isten is áldjon meg érte.

... Hát így ment bele Dániel Pista
a próbába... Hej, de sokat szidta is az
engedékenységét, már a következő hé-
ten. Mert hogy vidám élet volt Kécskén
is, talán még sokkal vidámabb, mint
otthon, Várkonyban. De hát ha egyszer
megígérte, akkor állja is a szavát.
Nem ment volna kocsmába egy vi-
lágért sem. Először hívta a sógor is, de
aztán megúnta. Ha nem jön, hát nem
jön. Maradjon itthon. Elment nélküle.
Szegény Pista, először bizony nem tu-
dott mit csinálni esténként. Megszokta
otthon, hogy ilyenkor rendszeren a Tom-
csik következett, vagy a Hangya...
Egyik fröccs a másik után... Végül
tisztán egy vagy két liter... Most

ESTE IS MŰKÖDŐ, KÜLFÖLDET IS VEVŐ

detektoros készülékek, réz-zsinóros fejhall-
gatók, érzékeny kristályok, vasmagos tekercsek
beszerzési forrása BÓDI LÁSZLÓ Érzékeny
készülékek szaküzlete, Budapest, IX., Ráday-u. 50.
Telefon: 38-81-38. Javítás, esere vidékre is!

meg...? Tejet ivott, amit a sógorasz-
szony adott vacsorára... De a legnehe-
zebb mégis csak a vasárnap délután
volt... Akkor aztán végképp nem tudott
mit csinálni egész nap. De ahogy
a hónapok múltak, megszűnt a nagy
vágyakozás a bor és a kocsmá után,
már nem érezte a nyugtalanságot, ha
bormérés mellett ment el, mint eddig.
Már nyugodtan üldögélt el vasárnap
délutánonként, odahaza is, nem von-
zotta annyira a kocsmá, mint régen.
Csak a haragja és keserősége maradt
meg a lány, Garis Mária iránt.

Garis Mária pedig közben boldogan
várta, hogy jöjjön a legény. Igen, az
őreg Garis is beleegyezett most már
mindenbe. Hallotta ő maga is, hogy
Dániel Pista mennyire megváltozott
egy esztendő alatt. Derék, józan, ott-
honülő ember lett belőle.

Igy hát örömmel várta Mária a le-
gényt.

De az csak nem jött...

Már jó hete eltelt annak, hogy Pista
hazajött, mikor először összetalálkoztak.
A lány kedvesen mosolygott a legényre,
de az hideg maradt és közömbös.

A lány nyelt egyet és félredobva a
büszkeséget, megszólította:

— Hát Pista, meggyűtél?

A legény csak intett, hogy megjött.

Hallgattak.

Megint a lány kezdte a szót:

— Nem voltál még nálunk...

Dániel Pista megrántotta vállát:

— Nem is menek el...

— No, — hült el a lány, — aztán mért
nem?

— Csak...

Ennyit mondott, aztán elfordult, ke-
serűen, haraggal, gyűlölettel és ment
tovább. A lány meg csak nézett utána.
Tehetetlenül állt, csak azt érezte, hogy
valami elremlött és hogy valaminek
vége van örökre.

Csak kiömlöttek a könnyei...

Dániel Pista pedig még aznap este le-
itta magát a kocsmában, de alaposan.
És attól kezdve mindig a kocsmát bujta.
Elitta mindenét. Egy év múlva koldus-
szegényen elment a faluból. Hová?
senki sem tudta. Csak szánakozva mond-
ták:

— Elitta az eszít... Peig kár érte...
Derék legin vót... Aztán egy évig máu
meg is állta, hogy nem ivott egy csöp-
pöt sem... Hiába, ha ki egyszer elin-
dul, nem lehet megállítani...

A DÉLIBÁB HUMORA

Iskolai dolgozatfüzetből

A gomba rendszerint nedves helyen nő, azért van esernyőformája. — A mandolin magasrangú kínai tisztviselő. — A monológ párbeszéd egy személy részére. — A pesszimista olyan ember, aki akkor boldog, ha boldogtalan.

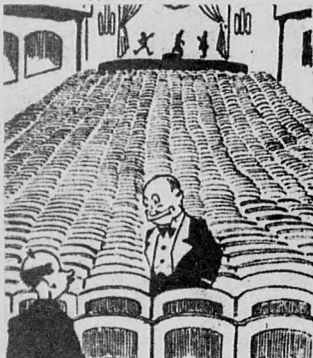
Rendőrségen

— A feleségem tizennégy napja eltűnt!
— És miért csak most jelenti be?
— Mert azt hittem, az egész csak álom.

Menyeeske bevásárol

— Tessék parancsolni fiatal nagyságos asszony, itt van a szép élő hal nálam!
— Igen, igen — de mondja csak, frissek?

ROSSZ DARAB

— Ne hívjam le a bonvivánt negyediknek, hogy bridszselhessünk?
— Ki legyen a harmadik?
— Az igazgató úr!

Modern mese

Híres zeneszerzőnk nagyszámú közönség előtt tartott előadást a slágerszerzés művészetéről. Elmondja, hogy hogyan komponált Strauss, Offenbach, a maiak közül Lehár stb.
— Én például — mondja — olyankor komponálom legszébb slágereimet, ha éjtiszaka nem jön átöm a szememre.
Az előadásnak nagy sikere volt. Másnap és a következő héten százával jöttek a levelek a zeneszerző címére.
Valamennyi kipróbált recepteket tartalmazott álmatlanság ellen.

Kérdés és felelet

— Mi történnék akkor, ha egyszer így címeznék meg egy levelet: „A város leghülyébb emberének”.

— Megmondom... Ezt írának rá: Vissza a feladónak.

Nősülési tervek

— Ha én egyszer megnősülök, csak olyan lányt veszek el, aki pontosan az ellentétem.
— Na az nem lesz nehéz. Manapság annyi intelligens lány szaladgál a világon.

Jó vendég

Fiatal újságíró új vendéglőt szemelt ki magának. Jól megebédelt, majd hivatja a főurt:

— Volt egy leves, sertés-karaj burgonyával, lészta, két pohár-sör, három kenyér, kérem írja fel a számlámra.

— Bocsánat nagyságos uram, ez nálunk nincsen szokásban.

— Énfeletem akár fejben is tarthatja, ha akarja.

TRAGIKUS TALÁLKOZÁS

— Maga is a kabátját pu-eolta benzinnel, szomszéd-asszony?

— Nem, a blúzomat!

Jósnőnél

— Egy gonosz ember be akar ülni az állásába.

— Szegény feje, nagyon meg lesz lepve. Három éve vagyok állás nélkül.

A Szerkesztőség üzeni

Be nem kért kéziratosokat, rajzokat, fényképfelvételeket vissza nem küldünk, meg nem őrzzük, azokért semmiféle felelősséget nem vállalunk. Kérdésekre csak a rovatban válaszolunk, levélben még válaszbelégy beküldése esetén sem adunk választ. Csak egy kérdésre válaszolhatunk.

M. M. Állandó dívatrajzolónk van, így rajzait sajnós, használni nem tudjuk. — **Nagyon szeretném.** B. E. Karácsony-u. 5. Igen. — **Sürgős.** A Rádióhoz írjon neki (Sándor-u. 7). — **Bátyuskám.** A rádió a kért felvilágosítást meg fogja adni (Budapest, Sándor-u. 7). — **Keresztúton.** Kérdéseire az illető művészek tudják megadni a választ írjon nekik, válaszolnak. A. A. Bp., Vigszínház. Sz. Z. Fővárosi Operett. v. Benkő Gyula Vigszínház. — **M. E. Zs. M. és F. A.** Budapest, Vigszínház. M. Á. Nemzeti Színház. — **Baba, Pestü.** Rádió (Sándor-u. 7). — **15 éves kislány.** Való. Piros. Ahol a pamutot veszi, ott egész részletes felvilágosítást fog kapni. — **Budapest, Ilonka.** Ha ő személyesen nem mondja meg, mi nem közhelhetjük (Sándor-u. 7). — **Kovács I.** Jelentkezzen valamelyik színiiskolában felvételre, ott meg fogják mondani, hogy érdemes-e tanulnia. — **Dávid M.** Csak a szerkesztői üzenetekben

válaszolunk, mint azt rovatunk elején is olvashatja. Vaidinger, Illiczky és Holéczy a Rádiónál (Sándor-u. 7) megkapják levelüket. Heinemann Sándornak a Royal Revü Színházba írhat. — **K. R., Nagyvárad.** V. Z. a Madách színházban megkapja levelét. — **Katalin.** N. S. Bp. Nemzeti Színház. Válaszol. — **B., Szabadka.** F. S. Új Magyar Színház. T. F. M. még mindig Rómában tartózkodik. — **L. I. G. B.** Hunnia Filmgyár (Gyarmat-u. 39). Nem. Igen. Család szégyene. — **B. Otthon.** Veres Pálné-u. 9. — **Kivánsol.** Zs. M. Vigszínház. Z. M. Új Magyar Színház. T. J. Hunnia Filmgyár (Gyarmat-u. 39). — **Anna M.** A helybeli előjáróság megadja a kellő felvilágosítást. — **Kalauz.** Sürgős. Olvassa el az előző üzenetünket. — **K. Gy., Kereag.** Kis kötetben megkaphatja összes költeményeit fillérekért. Még válaszboríték beküldése esetén sem válaszolhatunk.

Felelős szerkesztő: **BIBÓ LAJOS**, Szerkesztő: **DÁLOKY JÁNOS**
Felelős kiadó: **PAIZS GEZA**.

KERESZTREJTVÉNY

Vízszintes sorok: 1. A Vigszinház új darabja. 7. A vízsz. 1. írója. 13. Énekgyűjtés. 15. Fonószköz. 16. Duna baloldali mellékfolyója. Erdélyben ered. 17. Névelővel, a nagy kert. 19. Travankor brit tart. uralkodó osztálya. 21. Un dem. 22. Állati lakhely. 24. Vissza: Az újságok innen kapják a hivatalos híreket. 25. Felkiáltás. 26. Magyarok egyik ősharaja. 28. . . . . Sturluson a svéd királyok történetét írta meg. 30. Férfinév. 31. Számhang (ék. hiány). 32. Árenda — betűi keverve. 34. Vagy — angolul. 35. Komád — betűi keverve. 36. Mondjad te, ő kicsoda? (röviden). 39. Ilyen tisztás is van. 41. Huzal. 43. Tokai Róbert. 44. Kényelmesen, lassan — népiesen. 46. E. O. 48. Rivó — párja. 49. A vízsz. 1. főszereplője keresztnévének kezdőbetűje.

Függőleges sorok: 1. Egy daktylus és egy spondeus. 2. Falu Alsó-Fehér megyében (Bánya). 3. Bőrzén az utolsó nap. 4. Morse szöcska. 5. Rádió-gyár és készüleke. 6. Azonos mássalhangzók. 8. Az órán kettő van belőle. 9. Időhatározó rag. 10. Összhangok. 11. Év eleje. 14. Azonos magánhangzók. 18. Falu Hunyad megyében. 20. Egyiptom fővárosa. 23. Ásvány amphiból és földpátból. 27. G. O. 29.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13						14		15			
16						17	18				
19					20		21		22	23	
24				25			26		27		
28			29					30			
31			32			33			34		
		35						36	37		38
39	40					41	42				43
44						45			46	47	
48						49					

2626 122.

Reszkető. 33. Tavak mellett található. 35. Vízsz.: Rendek mássalhangzói. 37. Gyermekek táplál. 38. Nem fiatal. 40. Idegen férfinév (y = i). 42. R. N. O. 45. Vissza: kettős mássalhangzó. 47. Két egyforma magánhangzó.

BETŰREJTVÉNYEK

1 RRRRRRR $\frac{0}{g}$	2 $\frac{BATU}{K}$	3 Holland HITLER
4 $\frac{VET}{G} S$	5 Kadarka Ü	6 L $\frac{E}{NYIR}$ T

A múlt számban között keresztrejtvény helyes megfejtése

AKISJÉZUSMEGS
NASZÓD AIO AZ
GRÓGYALLA BÜ
YÁMYENÁRKOL
ACITERA NÉZNE
LSRRGUÝHAT
HONOMYTÁE
ANEMEREELÓTT
JYFKVÉLVET
AFAELÉVÜLÉS
TANITÁSSZÜNET

Az 52. szám betűrejtvényeinek megfejtése

1. Évszázad. 2. Magyar kártya. 3. Oda se neki.
4. Madrid. 5. Feltétel. 6. Nemzeti zenede.

A DÉLIBÁB előfizetési ára: negyedévre
2 pengő 40 fillér, félévre 4 pengő
80 fillér. Egyes szám ára — pályaud-
varokon is — 20 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Buda-
pest, VII. Dohány-utca 12. Tele-
fonszáma in k: Szerkesztőség:
225-461. Kiadóhivatal: 223-882,
423-771. Postatakarékpénztári
befizetési lap száma: 9244.

Ferrás Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt.
mélynyomása, Budapest

Via kiolvasta a DÉLIBÁB-ot, küldje át
a frontba harcoló katonáinknak
Továbbítsa a Vöröskereszt
Budapest VIII. ker.,
Baross-utca
15

JÓ FORRÁS

IGAZ MAGYAROK ÉVKÖNYVE

1943

KIADJA A MAGYAR NÉPMŰVELŐK TÁRSASÁGA

Ára P 1.20

JÓ FORRÁS

címmel adott ki a *Magyar Népművelők Társasága* érdekes és a napi élet kérdéseinek megoldásához nélkülözhetetlen *évkönyvet*

1943. évre.

Igaz magyarok évkönyvének nevezhetjük ezt a tartalmas, remekbe készült, irodalmi gyűjteményt, mert a naptárrészen kívül nemcsak a magyar történelem nagy alakjait idézi, hanem feltárja a harcoss magyarság multját és megmutatja jelenét. Nemzetnevelő gondolatok, a magyar család kérdései, a gyermeknevelés fontos problémái, a magyar

élet és magyar lélek jellegzetes rajza, a magyar föld hű képe, a magyar tehetség jellegzetességei színes írásokban, cikkekben elevenednek meg az olvasó előtt. Kereskedelmi, ipari, háziipari jótanácsok, ezermestertanulmányok, hasznos jótanácsok, egészségvédelmi cikkek, főzési tanácsadások, egyszerűen minden megtalálható ebben az évkönyvben, ami a dolgozó család életében előfordul. A munkásember jogi életének kérdései, gazdasági szakismeretek, hasznos tudnivalók, férjek, asszonyok, agglegények tízparancsolata és még száz meg száz érdekes, komoly és vidám, szórakoztató és mulattató dolgot találhatunk a

JÓ FORRÁS-ban.

Az évkönyv szépirodalmi részében a legjobb magyar írók novelláiban és verseiben gyönyörködhetik az olvasó.

A JÓ FORRÁS

tartalma nem egy évre szól, a benne található irányítások, ötletek, eszmék nem veszítik el jelentőségüket 1943 után sem. Mindig jó forrás marad azok számára, akik tanulságokért hozzá fordulnak.

A JÓ FORRÁS

nem hiányozhat egy igaz magyar család asztaláról sem.

ÁRA PENGŐ 1.20

Kapható minden dohánytözsdeben, megrendelhető az összeg előzetes beküldése mellett a Forrás könyvesboltjában, Bpest, VII., Dohány-u. 12

Déliháb

BIZTOSÍTÁSI BÉLYEG

Csakis az a bélyeg igazolja, hogy Ön biztosítással kapcsolatos béli ügyje ozen lapnak. Ne fogadjon el a lapot, ha ez a bélyeg nincs rányomva!